

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Rulerv. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

181.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Évres	— —	1080	Lej
Fél évres	— —	540	Lej
Negyed évres	— —	270	Lej
Havonta	— —	90	Lej
Hirdetések díjszabás	szertől.		

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lej

VASÁRNAP — — — 6 Lej

Bucurastben 50 baival 15bb.

Az erdélyi kisebbségek vezéreikhez!

Irta: Ammende Ewald dr.,

az európai kisebbségi kongresszusok főtitkára.

(Bécs, február 28.) Ammende Ewald dr., az európai kisebbségi mozgalom nagytekinélyű vezérharcosa, ma a következő rendkívül figyelemre méltó fejtegetéseket juttatta el az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségéhez.)

Romániában, főként Erdélyben a németek között valamint más kisebbségek, így a magyarok soraiban is heves polemika keletkezett arról, hogy vajjon helyes és megengedhető volt-e az a szövetségi politika, amelyet az utolsó választásokon a németek Maniu Gyula miniszterelnökkel kötöttek. A németek, főként pedig a választási kartell létrehozó vezeték ellen az a vád, hogy cselekedetükkel a genfi kisebbségi kongresszusok szellemére és határozatai ellen jártak el, mivel a romániai kisebbségi blokk létrejöttét megakadályozták. Nyomatékosan hangsúlyozzák azt is, hogy ez az eljárás dezavualta azt a megállapodást, amelyet a romániai kisebbségek képviselői Genében kötöttek és amely az összes csoportok együttműködését célozta.

Mint az európai kisebbségi kongresszusok funkcionáriusa már évek óta azt az álláspontot képviselem, hogy valamely állam összes kisebbségeinek össze kell fogniuk az elnyomó metódusok ellen, főként a választásokon s ha ez lehetséges, egy kisebbségi blokk alapításával támogassák egymást. Ezért őszinte sajnálkozással értesültem arról, hogy a kisebbségi blokk Romániában az utolsó parlamenti választásokon nem jött létre. A helyzet objektív mérlegelésénél azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a viszonyok az utolsó választások alkalmával a kisebbségi ügy számára mások voltak mint az összes addigi parlamenti választásokon nemcsak Romániában, hanem a legtöbb más kelet-európai államban is. Nem túlzás az az állítás, hogy az egész világ felismerte a romániai viszonyoknak ezen változását és mint az ország történelmi momentumát kommentálta. Maniu Gyula előttem is határozottan a kisebbségi probléma példás megoldása mellett nyilatkozott. Így tehát érthető, hogy a kisebbségek viszonya Maniu Gyulához és pártjához teljesen más, mint a többi román pártokhoz, főként a liberálisokhoz, amelyekkel a kisebbségek tudvalegőleg szintén választási szövetséget kötöttek. Így magyarázható, hogy a Bukovina lengyeljei és az ukránok egy része Szimonovics dr. és Krakalia képviselő vezetésével, akik mindketten a kisebbségi kongresszusok delegátusai voltak, már az ellenzékeskedés nehé idején szövetségi viszonyban állottak Maniuval.

Valóban, ha a Maniuval szövetséges kisebbségi képviselőknek sikerülne Maniut a kisebbségi probléma gyors és nagyszabású rendezésére bírni, úgy ennek nemcsak saját csoportjaikra, hanem az összes kisebbségekre döntő jelentősége lenne.

Több oldalról az a kifogás hangzott el, hogy a Maniuval haladó csoportok nem szereztek írásbeli biztosítékokat, úgy hogy az

Fölényesen győzött a kormánylista Aradmegyében

A magyarokkal és németekkel egyesült nemzeti-parasztpárt jelöltjei valamennyien bekerültek a megyei tanácsba. — A liberális párt 11.579, a kormánylista 58.907 szavazatot kapott.

Rövidesen összeül az új megyei tanács.

(Arad, február 28.) Ma reggel nyolc órakor megkezdődtek Aradmegyében a megyei tanácsválasztások. A szavazásra nagy népi tömegek vonultak fel, ennek dacára teljes rend uralkodott az egész vonalon. Katonáságot alig lehetett látni a szavazókerületekben, de nem is volt rá semmi szükség, mert semmiféle incidens nem történt. Sok kerületben már öt órára kifogytak a szavazók, úgy, hogy lehetett zárni a szavazást és megkezdtek a szavazatok összeolvasását. Hat órára már több eredmény érkezett be az aradi prefekturára, ahol Puticiu Pompil dr. prefektusi titkár egész délután és egész este permanenciában volt. Mint az előrelátható volt, minden vonalon a magyarsággal és németiséggel fuzionált kormánypárt listája győzött. A választás eredményeit kerületenként itt adjuk:

Engelsbrunn: Liberális 404, nemzeti-parasztpárt 1370, megsemmisítve 83.

Nadlac: Liberális 312, nemzeti-parasztpárt 2044, megsemmisítve 112.

Semlac: Liberális 406, nemzeti-parasztpárt 1580, megsemmisítve 69.

Zaránd: Liberális 265, nemzeti-parasztpárt 1509, megsemmisítve 58.

Halmagiu: Liberális 151, nemzeti-parasztpárt 2085, megsemmisítve 25.

Vanatori: Liberális 339, nemzeti-parasztpárt 1747, megsemmisítve 110.

Graniceri: Liberális 263, nemzeti-parasztpárt 1126, megsemmisítve 48.

Radna: Liberális 541, nemzeti-parasztpárt 1509, megsemmisítve 107.

ígéretük teljesítésére hiányzik minden garancia. Véleményem szerint ez a kifogás csupán egyetlen esetben állana meg és pedig ha bebizonyosulna, hogy a bizalom Maniu iránt nem volt jogosult, vagyis, hogy Maniu múltja eddigi nyilatkozatai és a gyulafehérvári határozatok ellenére a döntő pillanatban csődöt mond. Ebben az esetben a Maniuval szövetséges csoportok és személyiségek elvesztek. Azonban Maniu pozíciója is sok millió ember szemében, akik reménnyel és hittel tekintenek feléje, erkölcsileg megrendülne. A Maniuval szövetséges kisebbségi csoportok feladata ennek megakadályozása. Teljes erejükkel azon kell dolgozniok, hogy azok a nehézségek, amelyek Maniu kisebbségi programjának megvalósítása elé tornyosulnak, elháruljanak.

Nyilvánvaló, hogy ennek a munkának eredménye nem utolsó sorban attól az erkölcsi támogatástól függ, amelyet ezek a csoportok eljárásukban a többi romániai kisebbségek részéről élveznek. Másként szólva minden viszály és kölcsönös marakodás abban a pillanatban, amikor a kisebbségek szolidaritása feltétlenül szükséges, áldatlan hatással járna. Ezért az a véleményem, hogy olyan ki-

Aradul-Nou: Liberális 680, nemzeti-parasztpárt 2126, megsemmisítve 183.

Curtici: Liberális 454, nemzeti-parasztpárt 2315, megsemmisítve 93.

Pecica: Liberális 250, nemzeti-parasztpárt 2020, megsemmisítve 63.

Rovine: Liberális 362, nemzeti-parasztpárt 2044, megsemmisítve 97.

Santana: Liberális 510, nemzeti-parasztpárt 2706, megsemmisítve 158.

Simandul de sus: Liberális 304, nemzeti-parasztpárt 673, megsemmisítve 30.

Macea: Liberális 251, nemzeti-parasztpárt 1251, megsemmisítve 26.

Ineu: Liberális 435, nemzeti-parasztpárt 1997, megsemmisítve 135.

Cermei: Liberális 429, nemzeti-parasztpárt 1692, megsemmisítve 77.

Bocsig: Liberális 184, nemzeti-parasztpárt 2006, megsemmisítve 58.

Taut: Liberális 346, nemzeti-parasztpárt 1769, megsemmisítve 89.

Ternova: Liberális 335, nemzeti-parasztpárt 2065, megsemmisítve 181.

Buteni: Liberális 316, nemzeti-parasztpárt 2035, megsemmisítve 23.

Sebis: Liberális 245, nemzeti-parasztpárt 1562, megsemmisítve 112.

Gurahont: Liberális 203, nemzeti-parasztpárt 2122, megsemmisítve 29.

Varfurile: Liberális 26, nemzeti-parasztpárt 1518, megsemmisítve 13.

Chisineu: Liberális 476, nemzeti-parasztpárt 1714, megsemmisítve 81.

váló és az európai kisebbségi mozgalomban vezető szerepet játszó férfiak, mint Jakabffy Elemér dr.-nak a kisebbségi blokk meghiusulása miatt érzett minden jogos elkeseredése ellenére is egész tekintélyével skra kellene szállnia azért, hogy a kisebbségek közötti viszályok Romániában megszünjének és a kisebbségek szolidaritása a választási blokk ellenére is megerősödjék.

Hivatva érzem magam erre a felszólításra nemcsak azért, mivel évek óta együtt dolgozom a romániai kisebbségek vezéréivel, hanem azért is, mivel az összes európai kisebbségek számára nagy jelentőséggel bír, hogy a romániai kisebbségek ügyének rendezése milyen folyást vesz. Ha ugyanis Románia, amely eddig a legkisebbségellenesebb országok közé tartozott, ebben a kérdésben hirtelenül a haladó országok közé lép, úgy ennek az eseménynek természetszerűen nagy erkölcsi és lélektani hatással kell járnia a többi, a kisebbségi kérdésben érdekelt nemzetekre és államokra. Ami ma Romániában a kisebbségek és a többségi nép kiegyezése tén történik, egész kontinensünk kisebbségeit érinti. Ez is egyik oka lehetne a romániai kisebbségek szolidaritásának és egységének.

Sepreus: Liberális 379, nemzeti-paraszt-párt 1502, megsemmisítve 87.
Socodor: Liberális 369, nemzeti-paraszt-párt 1727, megsemmisítve 60.
Stria: Liberális 284, nemzeti-paraszt-párt 1542, megsemmisítve 66.
Pancota: Liberális 372, nemzeti-paraszt-párt 2068, megsemmisítve 73.
Ghioroc: Liberális 345, nemzeti-paraszt-párt 1910, megsemmisítve 120.
Berzova: Liberális 420, nemzeti-paraszt-párt 1651, megsemmisítve 165.
Savarsin: Liberális 117, nemzeti-paraszt-párt 2319, megsemmisítve 31.

Igy tehát a mai választáson leadtak összesen 73.274 szavazatot, amiből 2788-at megsemmisítettek. A liberális listára 11.579 szavazatot, a kormány listára 58.907 szavazatot esett. Miután a liberálisok nem nyerték el a törvényben előírt egyötöd részét az összes szavazatoknak, a teljes kormánylista győzött. Aradmegye megválasztott tanácsosai tehát a következők:

1. Pop C. István, 2. dr. Borneas Gyula, 3. dr. Popovici Sever, 4. Takácsy Miklós, 5. Hunyár Algernon, 6. dr. Grozda Aurel, 7. Chera János, 8. Wiesenmayer Károly, 9. Darányi János, 10. Janota József, 11. Giurgiu János, 12. dr. Bustea Cornel, 13. Gavalik Sándor, 14. dr. Müller Vendel, 15. Sándor János, 16. dr. Lazar Romul, 17. Bugiu Ionel, 18. Chirilla Iustin, 19. dr. Lellik István, 20. Draja János, 21. dr. Banescu Ivan, 22. Pálffy Bálint, 23. dr. Furdai József, 24. Morar József, 25. Berar József, 26. Baltai György, 27. Ziegler Ferenc, 28. Jakab István, 29. Bradean Miklós, 30. Parvu József.
 Póttagok: 1. Vlad Sándor, 2. Stoica Todor, 3. Sas János, 4. Adam Miklós, 5. Bikadi József, 6. Bangert Mihály, 7. Birtolon Aurel, 8. Siovan Demeter, 9. Neutatu Ilés.

Az eredményről Marsieu Iustin dr. prefektus még ma este táviratilag értesítette Valda belügyminisztert. Hivatalos megállapítás szerint az avarescanusok, lupisták, valamint a munkás-blokkhoz tartozók, akik nem állítottak külön listát, mind a liberális listára szavaztak le, azonban mégsem tudtak eredményt elérni, mert a magyarsággal és németiséggel együttműködő kormánypárt fölényes diadalt aratott. A mai napon terjesztette fel az aradi prefektúra a jogszerinti megyei tanácsosok névsorát is, úgy, hogy a törvényben előírt tíznapos felelősségi határidő eltelté után hamarosan megtörténik az új vármegyei tanács beiktatása.

Az aradi Magyar Párt szervezkedési akciója

Sejtrendszerű, szomszédsági alapon történik a szervezkedés. 50 emberből álló csoportot egy fősomszédot választ. — A pártelnökség körlevele.

(Arad, február 28.) Az országos Magyar Párt aradi tagozata határozott és bizonyára nagy eredményekkel járó akciót indított meg a szervezkedés érdekében. A párt őszi nagygyűlése szervezeti szabályzatot fogadott el, amelynek demokratikus irányzata az úgynevezett sejtrendszerű, illetőleg szomszédsági alapon való szervezkedést ír elő. Az Aradi Magyar Párt még 1926-ban választotta meg a mostani vezetőséget és annak megbízatása április hónapban lejár. A jelenlegi elnökség úgy határozott, hogy a szervezési munkálatokat nyomban megkezdi, hogy az új vezetőség már egy hatalmas, jól szervezett magyar táborral menjen harcba a magyarság érdekeiért.

Az elnökség úgy döntött, hogy az egyes kerületek magyar férfi lakosságát lakásszomszédság alapján ötven tagból álló csoportokra osztja. Ezek a csoportok egy-egy ideiglenes

fősomszédot választanak, aki annak a bizottságnak lesz tagja, amely a közgyűlés részére kijelöli a kerületi tisztikart és az intéző-bizottságot. Mivel nem remélhető, hogy az így megalkotott szomszédság a kívánt idő alatt tanácskozássra gyűlhet össze, az elnökség körlevelet küldött szét, amelyben mellékelte az illető ötven szomszédjának névsorát és egy kitöltetlen szavazólapot. Aki a körlevelet megkapta, feladata lesz, hogy kiválasztja az ötven név közül azt, akit leginkább alkalmasnak talál arra, hogy a csoportot a kijelölt bizottságban képviselje. Az illető nevével rávezeti a szavazólapra és azt feljuttatja a Str. Cloșca (Szent László-uccai) Magyar Párt irodájába. A választási eredményt egyszerű szótöbbség fogja eldönteni. Az elnökség felkéri az érdekelteket, hogy a kitöltött szavazólapokat négy nap alatt nyújtsák be a pártirodába.

Jorga lett a bucaresti-i egyetem rektora.

— A liberális jelölt kapta a legkevesebb szavazatot. —

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirata.) A bucaresti-i egyetem tanári kara tegnap ejtette meg a rektorválasztást, amelyen Jorga 58, Georgiu 38, Minovici 37, Vladescu 34, Hurmuzescu 32 és Teodorescu 22 szavazatot kapott. Nagy meglepetést keltett, hogy a liberálisok, akik az egyetemen túlsúly-

ban látszanak lenni, teljesen letörték és jelöltjük, Teodorescu a legkevesebb szavazatot kapta.

Costachescu közoktatásiügyi miniszter a rektorválasztáson legtöbb szavazatot kapott három professzor közül Jorgát nevezte ki a bucaresti-i egyetem rektorává.

Ervényes a „nemlétező” francia—belga egyezmény.

Vanderveide rejtélyes kijelentése a kamara ülésén.

Genfből jelentik: Vanderveide volt miniszternek a belga kamara tegnapi ülésén tett kijelentését, amely szerint a Népszövetségnél letétbe helyezett nemzetközi szerződések jogereje minden körülmények között fennáll, genfi népszövetségi körökben úgy értelmezik, hogy a belga—francia egyezmény továbbra is érvényben marad annak ellenére, hogy a katonai egyezmény szövege és tartalma a

Népszövetség titkári hivatalában egyáltalában nem ismeretes.

A francia és belga kormány annak idején két jegyzéket terjesztett a Népszövetség elé, de azok kizárólag a béke biztosítására szolgálnak. Az az egyezmény, amelyet az Utrechtsch Dagblad nyilvánosságra hozott, a Népszövetség titkári hivatalában teljesen ismeretlen.

Jánoskát elcsábítják.

Irta: Farkas Frigyes.

Kettesben ültek a tóparti padon Jánoska és a leány. Egyedül voltak a nagy Mindenségben, a sétáló nagy tömegében, amely ott nyüzsgött körülöttük, a virágok közt, amelyek a fürdőpark köröndjeiben felütötték fejüket, hogy felüdüljenek a nyári alkony szellőjében. A fiu tizenkilenc esztendeje, a leány tizenhét éve volt benne ebben az áhítatos csendőben — és mindaz, ami ilyen nyári estéken lopózik bele a szívekbe, hogy felébressze a Féfit és felébressze a Nőt, anélkül, hogy észrevennék. Nem érznek egyebet, mint valami édes, meleg zsongást — a hullámverés, a zene, a kacagás orgonazugássá magasztosul bennük és ők maguk sem tudják, hogy ez a szerelem.

Pedig a szerelem a három heti együttlét alatt észrevétlenül beléjük lopózkodott. Az élet nagy, ártatlan szerelem, amilyent csak tiszta gyermekszívek tudnak érezni. Nem is egymást szerették talán, hanem a virágos nyarat, a kék tavat, a madárdalt, a láthatár szélén közelgő hajó hófehér füstjét és saját tisztaságukat. A szerelmet szerették.

És hallgattak.

Jánoskának most volt először dolga nővel. Ahogy profán szavakkal mondják: most udvarolt először. Ó jó barátság, pajtáságnak hitte a mindennapos, várva-várt együttlétet Annussal és ha valaki ezt udvarlásnak mondta volna — pirulva, szégyenkezve futott volna el.

Az udvarlásról más fogalmi voltak Jánoskának. Ezt a szót, ezt a fogalmat elkoptatták, a sárba taposták előtte a barátai, akik közlékeny órákban cinikusan számoltak be ud-

varlásaikról, sikerlekről, amelyekben kis cseledek, nevelők és viharvert asszonyok játszották a nő szerepét. Jánoska meghallgatta őket és — nem hitt nekik. Nem tudta elhinni, nem tudta elképzelni, hogy nők titokban, bünyösen szerethessenek, hogy kalandra odaadják magukat, odaadják a testüket s aztán nyugodtan, mosolyogva éljék tovább világukat, mintha mi sem történt volna.

Jánoska szemében a Nő szentség volt — talán, amit még megérinteni sem szabad. Az anyját, a nővéreit látta minden nőben. Asszonyok neveltje volt, aki otthonának tisztaságát vitte magával mindenüvé és elpirult egy asszonyi mosolyra, egy kétértelmű szóra. Az a tiszta fiataltság, ami rózsapirt festett az arcára, rányomta üde, hamvas bélyegét a lelkére is. Kisvárosban élt eddig, megcsaládi körben és a metropolisok bűnös kavargása nem tudta elrontani.

Jánoska édesanyjával volt a fürdőn és az anya örömmel engedte meg, hogy fia elmehessen a fürdőigazgatóság által rendezett ismerkedő-estélyre.

A fiu egész este csak Annussal táncolt és nem törődött a rokonokkal, ismerősökkel, a kikkel a leány együtt volt.

Három óra volt, amikor mindenki hazatérni készült. Megállapodtak, hogy a férfiak a hozzájuk legközelebb lakó nőt kísérik haza. A vallatásnál Jánoska szomorúan vette tudomásul, hogy Annusnak más lovag jutott, neki pedig Alpárnét kell az Erzsébet-szállóba kísérni. Mindketten ott laktak.

A park közelében oszlott szét a társaság és Jánoska egyedül maradt Alpárnéval. Amikor kettesben nekivágtak az egyik mellékutnak,

hogy elérjék otthonukat, a fiu megdöbbenve érezte, hogy a fiatalasszony minden teketória nélkül belékarol és hozzásimul.

— Nem is tudtam, Jánoska — mondta az asszony — hogy egy fedél alatt lakunk. Ha ezt tudom, nem unatkoztam volna annyira.

Jánoska nem felelt, csak halk borzongást érzett, mintha a nyári éjszaka hűvös lehellete csapott volna arcába.

Azután szólanul mentek tovább a szállóig. A portás álmosan szemét dörzsölve nyitott nekik kaput és rögtön vissza is vonult fülkéjébe.

A hallban Jánoska kezét csókolt és elbucszott.

— Nem úgy van — mondta az asszony — a kíséret hazáig szól, és pedig az első emeleten lakom.

I. emelet 43. A célnál a fiu újra bucsút vett.

— Kérem Jánoska — kérte Alpárné — olyan rideg és barátságtalan a szobám, hogy mindig rablóktól félek. Jöjjen be és nézze meg, nincs-e az ágy alatt valaki.

Jánoska lovagnak érezte magát és most egy asszonyt kellett védelmeznie. Örömmel teljesítette a kérést.

A szobában minden zeg-zugot átvizsgált. Lehajolt az ágy alá, benézett a függöny mögé, azután tisztelettel jelentette:

— Minden rendben van, nagyságos asszonyom, nyugodtan lefekhet. Kezét csókolom.

— Ne menjen még — kérte a nő. — Oly rideg ez a nagy szoba és félek éjszaka. Kérem, várjon, amíg lefekszem.

Jánoska egy kicsit megdöbben, de azután beletörődött a sorsába. Nem akart pipogya-

Megkezdik az új bankjegyek kibocsátását

A kormány kétmilliárdos nitelt nyújt a bankoknak. — Tízmillió dollár közmunkára.

(Az Aradi Közlöny, bucuresti tudósítójának távirata.) A Curentul értesülése szerint a kormány elhatározta, hogy likvidálja az államnak a Banca Nationalánál levő összes adósságait és két milliárdos hitelt nyújt a bank számára a pénzügyminiszterium utasítása szerint. Ennek következtében a Banca Nationala áttörte a jegykibocsátó plafondot és megkezdte az új bankjegyek kibocsátását. Az erre vonatkozó intézkedéseket már meg is tette a Banca Nationala, amely Charles Rist stabilizációs tervét veszi tekintetben irányadóul.

A kormány munkaprogramjával kapcsolatban még az alábbiakat jelentik Bucarestből:

A vasutnak szánt ötven millió dolláron kívül a kormány tíz millió dollárért közmunkákat végeztet, amennyiben a megrongált hidakat, a telefon- és táviró-hálózatot javíttatja ki. Amint az idő megengedi, megkezdik a közmunkákat, amelyeket később újabb programmal bővítenek. A Banca Nationala legközelebb az aranyfedezetű devizák alapján újabb kibocsátást eszközöl, hogy a jelenlegi pénzhányt enyhítse.

Román repatriáltak a curtici-i határon.

Ma 29, Amerikából hszavándorló román lépte át a határt Curtici-nál. Beszélgetés egy repatriált erdélyi románal.

(Arad, február 28.) Hónapokkal ezelőtt nagyszabású agitáció indult Amerikában a bevándorolt románok körében, hogy mennél többen térjenek vissza az óhazába. Az akciót az Amerikában megjelenő „America” című román újság indította, amit azután a román kormány is felkarolt és a lehetőségekhez képest igyekszik a visszavándorlók hazajövetelét lehetővé tenni.

Az akció eredményeként több ezer Amerikában élő román jelentkezett, kik hazakarnak jönni.

A repatriáltaknak első nagyobb csoportja már megérkezett és

tegnap 29 amerikai román visszavándorló lépte át Curticinnál a román határt.

Megható jelenetek játszódtak le, amikor a hazatérő Amerikát járt emberek hazai földre léptek. Örömtől sugárzó arccal üságotlák a vámtiszteknek, hogy

több ezren jönnek haza és máris igen sokan vannak utban Románia felé.

A vonaton alkalmunk volt beszélgetni a hazatérő amerikai románokkal. Marie Ion

szebeni származású gazdálkodó részletesen beszámolt a künn élő románok nehéz helyzetéről és küzdelmeiről.

— A mi testvéreink odakünn nehéz munkát végeznek — mondotta. A pénzügyi hajszátönkreteszi egészségüket és merem mondani, hogy nemcsak a Kanadában, hanem a Kerupében (Ohio) élő románok között már alig van egészséges ember. A nehéz gyári munka felőrli a legegészségesebb szervezetet is.

— Én is kis megtakarított pénzemet, a miből földet akartam idehaza vásárolni, nagyrészen doktorokra és orvosokra költöttem.

Elmesélte azután, hogy Amerikában is nagy a munkanélküliség és az elhelyezkedés szinte lehetetlen. A gyárak redukált üzemmel dolgoznak és a munkások ezreit bocsátották el, kik most munka és kenyér nélkül küzdenek az étellel, vannak gyárak, ahol hetenként csak 3—4 nap dolgoznak.

Több hazatérővel beszélünk, kik valamennyien azt hangoztatták, hogy igen nehéz ma már künn is a megélhetés és ennek tulajdonítható az, hogy minden román, aki csak teheti, most ragadja meg az alkalmat, hogy hazajöhessen.

nak látszani. Csak azt kérdezte még bizonytalan reszkető hangon:

— Leoltsam a villanyt?

Alpárné halkán felnevetett, azután kihívó kacérsággal felelte:

— Ahogy akarja.

Jánoska megérezte a fölényes gunyt az asszony hangjában és egy pillanatig nem tudta, mit cselekedjék. Hirtelen eszébe jutottak mindazok a kalandok, amiket barátai meséltek el neki, de harcolt benne a nőknek az az apotezisa, amit otthon gyermekkorától fogva beléneveltek. Ha pillanatnyilag gondolt is arra, hogy most ő is kalandba sodródott és egy kacer, fiatal asszony szándékosan kiszolgáltatja magát neki — elhessegette magától a gondolatot. Nem akart neveltségnek sem látszani, azért nem csavarta le a villanyt — de hátat fordított az asszonynak és az ablakhoz állt. Mintha a most kezdődő napfelkeltét figyelné a tó fölött.

Hallotta a nő minden mozdulatát, a levett szelymek suhogását, majd a párna zizegését, amikor az asszony az ágyba bujt.

Kukk — hallotta egyszerre Alpárné hangját — már üdenézhet. Már lefeküdtem.

Jánoska megfordult és újból tiszteletteljes hangon bucsuzni akart.

— Kezét csókolom, aludjék jól, nagyságos asszonyom.

— No ne siessen. — tartóztatta kacéran Alpárné. — Ilyenkor, amikor sokat iszom, mint ma a bálban — nehezen tudok elaludni. Maradjon még egy kicsit és beszéljünk. Jó?

A fiu most már zavarba jött. Mít is akar tulajdonképpen ez az asszony, akit ma este látott először — kérdezte önmagától. Még mindig nem tudott, nem akart feleletet adni magá-

nak erre a kérdésre, de azért engedelmesen, sorsába beletörődve ült az egyik székre, az asztal mellé.

— No, ne oda üljön, ne olyan messze — mondta kihívóan az asszony. — Ide jöjjön, az ágy szélére.

Jánoska engedelmeledett. Leült a fiatal, szőke szépség lábához. És hallgatott.

— Jánoska — kezdte Alpárné. — Kicsi Jánoska, miért hallgat? Nézze, most ketten vagyunk, csak ketten. Nem örül ennek?

Pirulás volt a válasz és nagy, nagy csend.

— Kicsi fiu — folytatta tovább a nő — miért nem beszél? Nevelsen, örüljön — szeressen Jánoska, szeressen!

Hirtelen megfogta a fiu kezét, forró kezzel és huzta magához, mint mágnes. És Jánoskát is sohasem érzett forróság lepte el. Aztán lehajolt az asszony fölé és csókolt izzón, vadul, sohasem csókolt csókkal és átkarolta, ahogy csak egyszer lehet ölelni, tizenkilenc éves korunkban... Először...

Aztán legördült a függöny.

Már erősen virradt, amikor Jánoska kilépett a szobából és mint a tolvaj surrant le a földszintre, a saját szobájába.

Csendben vetkőzött le, de nem jött álom a szemére. Tüzes katlanban érezte magát és fél révületében azt álmodta, hogy apró manók szagatják izzó harapófogóval darabokra a testét.

Későn kelt. Az első útja a tükörhöz vezetett és rettegve nézte az arcát, féltve vizsgálta magát.

Háttha észrevesznek rajta valamit? Háttha megváltozott tegnapi-mára.

Félt az édesanyja elé kerülni. Gyöttrődés-

Könyvedvelők, könyvbarátok

Alkalmi vásár.

Március hónapban az összes raktáron lévő könyvek mélyen leszállított árban lesznek kiárusítva a LÖBL hírlapirodában, Arad.

Gvözödlön meg, tegeven probavásárlást!

Javult a helyzet Arad külvárosában

Sikerült a gépüzemeknek minden nagyobb zavart elhárítani.

(Arad, február 28.) Az Aradi Közlöny a napokban beszámolt azokról a súlyos mizériákról, amelyeket a hideg időjárás, különösen a külvárosokban okozott. Az esővízcsatorna és a vízvezetékek befagyása miatt, az olvadás beállításával, hatalmas sártenger borította el a külvárosi utcákat és akadályozta a közlekedést. Az aradi vízművek igazgatója és szerelői éjjel-nappal munkálkodtak, hogy a város lakosságát megmentsék a kellemetlen helyzetből. A fáradtságos és emberfeletti munkának meg lett az eredménye. A befagyott vízvezetéksövényekhez nehezen lehetett hozzáférni, mert a csonkteménnyé fagyott földet még csákányokkal is alig bírták felásni. A befagyások leginkább ott történtek, ahol a csövek csekélyebb mélységben vannak elföldelve.

Ma már az a helyzet, hogy az uccai vezeték-től a vízóráig csak két helyen van befagyva. Nagyon sok helyen bent a házakban még ma is de vannak fagyva a belső vezetékek, de ezeket házilag is ki lehet javítani. Csőrepedések az idén sokkal több esetben fordultak elő, mint más években és a javításhoz szükséges anyagok nem voltak raktáron a vízműveknél, de megütrétt az intézkedés azok beszerzésére. Tripa Mihály gépipuzem-igazgató véleménye szerint, a kellő időben be lesznek fejezve az összes javítási munkálatok és sikerülni fog megelőzni minden zavart és kellemetlenséget.

— Nagyszabású kommunista összeesküvést lepleztek le Budapesten. Budapestről táviratozzák: A rendőrség rajtaütéssel elfogott egy Rottenbiller-uccai tejesarnokban négy kommunista vezért, Ellenbogen Jánost, Rózsa Mihályt, Sebes Istvánt. A negyedik nem hajlandó nevét elárulni. A náluk talált iratokból kiderült, hogy nagyszabású bolsevista összeesküvést terveztek. Eddig hatvan gyanús embert állítottak meg elő. Kiderült, hogy a vezetők hatalmas pénzüsszeggel rendelkeznek a szovjet bécsi és berlini megbízottjaival összeköttetésben állanak.

sel gyürte le a foggelit — de szerencsésen elmult ez is és nem történt semmi. Nem láttak semmit.

Amikor anyját karonfogva a parkba indultak, messziről meglátta Alpárné lila ruháját. Az asszony mosolyogva, nyugodtan közeledett feléjük, mintha mi sem történt volna. De Jánoska, mintha gránát elől menekülne, hirtelen kiszakította magát anyja karjából és a bokrok közé szaladt. Nem akart találkozni az asszonnyal, mert úgy érezte, hogy nem tud a szeme közé nézni.

Szégyelte magát.

Elmenekült a park legelrejtettebb zugába, hogy ne lásson senkit és ott kóválygott fel-alá késő délutánig. Még ebédelni, uzsonnázni sem tért haza.

Alkonyodott újra és elérkezett az idő, amikor Annussal kellett volna találkoznia.

Bizonytalan lépésekkel tartott a tópart, a kettőjük padja felé. Messziről meglátta a leány fehér ruháját.

Nem volt ereje közeledni.

Ugy érezte, hogy nem lehet többé a kislány közelébe. Csalónak érezte magát, aki megszenstelenítette az eddigi tiszta szerclmet. Adáz büntudat marcangolta és nem volt bátorsága ahhoz, hogy ismét egy közelítsen a leányhoz, mint tegnap, mint tegnapelőtt. Az eddigi templomi orgonazugás helyett vad karkofónia orgiáját hallotta — a zene is azt játszotta, a levelek is azt zizegték, a tó habjai is azt sugták: Bűnös vagy! Bűnös vagy!

Nézte, nézte messziről a padon ülő fehér árnyat és egyszerre forró, keserű könnyek buggyantak elő szeméből.

Megtörtén, levertem kitért a leány utjából és hazavánszorgott.

A „Márciuska“ premierje Aradon

Kedves, régi tavaszi ünnepet elevenítenek fel holnap Aradon az előkelő román hölgyek. —

Mi az a Márciuska: a Mártisor?

(Arad, február 28.) A tavasz első hírnökének is nevezhetném, vagy az ifjúság szímbolójának, mindenesetre, egy kedves, naiv és ősrégi népszokás, ami itt, nálunk még ismeretlen és amit azért szeretnék néhány sorban megismertetni, mert annyi báj, kedvesség van benne, hogy lehetetlen meg nem szeretni és népszerűvé tenni.

Mi is az a Márciuska — a Mártisor? Egy kis arany, vagy ezüst érmecske, ami egy fehér-piros zsinóron függ és amit gyermekek, leányok, fiatal asszonyok kapnak meglepetésül, ajándékképpen, attól, aki szereti őket — március első napján és hordják egész március hónapban, vagy karkötőnek, vagy nyakláncnak. Egy kedves figyelmeztetés ez arra, hogy közeledik a Tavasz!

Hogy mit jelképez? Az első ragyogó tavaszi napokat, az ifjúságot az örömet. Ezt jelenti a fehér-piros színezetével. A Márciuska — körülbelül így lehet ezt magyarázni: Mártisor — eredete sok ezer évre, a rómaiak korába nyúlik vissza. Az első meleg tavaszi napok beálltával a római ifjak öszszejöttek tornajátékokra, gyakorlatokra a Mars mezején és miután az első szép napok a zord tél után márciusban voltak, innen a név eredete is: Márciuska — Mártisor. Ezek a szabadban játszó ifjak — így mondja a monda — viseltek a nyakukban — anyjuktól, vagy kedvesektől kapva — egy kis amulettet, amely megvédte őket a tavaszi nap perzselő sugarai ellen. A népmonda idővel aztán sok varázshatalommal ruházta fel a kis érmet. Így például, aki március hónapban ilyen kis érmet hord, úgy fog ragyogni és pompázni, mint tavasszal a virágzó fák.

A Márciuska ereje megtartja viselőjének az arcbor tavaszi hamvasságát, megvédi a lesülés és szeplők ellen. A szerelmesek ezzel ajándékozzák meg egymást, mert a Márciuska megőrzi szerelmük frissességét, báját és üde marad mindig, mint a ragyogó tavasz.

A legelterjedtebb szokás, hogy az anyák disztik fel kis gyermekeiket március elsején, még a napfelkelte előtt a Márciuskával, mert az ilyen gyermek az egész évben úgy nő, úgy fejlődik, úgy gyarapszik, mint a bokor és a fa — nagyvá, széppé, erőssé. Rendszerint március első felében hordják, de vannak vidékek, ahol az egész hónapban viselik. Amikor levesszük a Márciuskát a kézről, vagy a nyakról, a kis érmet eltesszük, míg a zsinórt feldobjuk egy piros rózsza tőre, hogy olyan legyen az arcunk színe, mint a virágzó, pompázó piros rózsza. Van még sok-sok kedves monda, de tulsok volna őket felsorolni.

A Márciuskával lepi meg az anya a gyermekét, a férj a hitvesét, a lovag urnőjét. Minél több Márciuska van egy leány, vagy asszony kezén, annál nagyobb szimpátiának örvend. A Márciuskák nagy száma egy leány legnagyobb büszkesége. Március első napján ez a szimpátiamérő.

Ezt a kedves népszokást honosítsuk meg. Az örömmön kívül hallatlan előnyöket is biztosít. Nem kell crem, rouge, arzen, vas, ovomalt, sőt a jósnöket sem kell meglátogatni, mert minden ellen megvéd és mindent megad ez a kicsi ezüst érem: a Márciuska. Az aradi román társadalom előkelő hölgytagjai elhatározták, hogy ezt a kedves szokást itt is meghonosítsák és holnap, pénteken az uccán az ismerősök között árusítani fogják a kis érmet és bizonyosra vehető, hogy Aradon is csakhamar meghonosul a Márciuska kedves ünnepe, amelynek holnap lesz a premierje, vagy premierszámba menő reprize Aradon.

Paunescu Lucy.

— A miniszter nem lakomázik, míg nyomor van. Bucurestiből jelentik: Popovici Mihály pénzügyminiszter arra kérte Cherciu képviselőt, aki bankettet akart rendezni tiszteletére, hogy a bankettet halasszák el, mert nem illik lakomát tartani addig, amíg az ország egy részében a lakosság szükségét szenved.

Beomlott egy athéni kávéház.

25 halottja és 65 sebesültje van a borzalmas katasztrófának.

Athénből jelentik: A „Panoleon“ kávéház tegnap nagy robajjal ebomlott. A kávéház zsúfolva volt vendégekkel, akiknek nagy részét a leomló faltömegek maguk alá temették. A mentési munkálatok azonnal megkezdődtek.

Eddig huszonöt halottat húztak ki a romok alól és a sebesültek száma hatvanöt.

A beomlás okát arra vezetik vissza, hogy a tulajdonos alapincézte a helyiséget, amelynek alapzata nem bírta el a túl nagy terheket. Számos bennülő vendég észrevette, hogy a márványoszlopok inogni kezdenek és még sikerült nekik idejekorán kimenekülniök. Allig, hogy elhagyták a helyiséget, a beomlás megtörtént. A vizsgálat folyik.

Tiszteletbeli piac lesz a Ferenc-téren.

Még mindig vajudik az aradi piac ügye. — Három piacunk is van, de csak elvben.

(Arad, február 28.) Holnap délelőtt 11 órakor tartja ülését a városi interimár bizottság, amely több fontosabb kérdésen kívül, az aradi piac ügyében is dönt. Mint ismeretes, az elmúlt napokban az aradi városházán értekezletet tartottak, amelynek konkluziójaképpen a város vezetősége arra az álláspontra helyezkedett, hogy március 1-től három piacot létesít Aradon és pedig: a Catedralei (Tököl)-téren, az Avram Iancu (Szabadság)-téren és a Mihai Viteazul (Ferenc)-téren.

Az erre vonatkozó javaslat még nem készült el. A város vezetőségének súlyos gondot okoz ugyanis az új beosztás, miután nincsen tisztázva, miképpen eszközlik a piac elosztását. Arról van ugyanis szó, hogy az árusoknak kötelezővé teszik-e, ki, melyik piacon foglaljon helyet, vagy pedig csak közlik a piacok helyét s az árusok belátására bízzák a nekik megfelelő piac megválasztását. Az utóbbi esetben féltő, hogy mindegyik a legközelebb eső piacot keresi fel. Erre nézve igen egészséges megoldást ajánlott a kereskedelmi

és iparkamara, amely azt javasolta, hogy a város

szállítsa ingyen az árusokat autobuszain a három piacra,

mert ebben az esetben a piaci árusok szívesen mennek akármelyik piacra. A Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár által felvetett eszmét azonban a város vezetősége nem találja elfogadhatónak.

Baj van a Mihai Viteazul (Ferenc)-téri piaccal is. Az enyhébb idő beálltával valószínűs sártenger lett ez a tér, úgy, hogy itt teljesen lehetetlen piacot tartani. Városi körökben ezért az az álláspont alakult kik, hogy addig, míg a teret ki nem kövezik, a Stefan cel Mare (Béla)-térten tartják meg a piacot és így a vasút és liget körüli városrész lakosságának addig is külön piaca lesz. Mindezek a kérdések valószínűleg holnap délig megoldást nyernek és Luta i Cornel dr. elnök az ügy referensével előzetes megbeszélésen állapítja meg a teendő javaslat pontjait.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Premier!

M a d. u. 5, 7 és 9 órákor

Premier!

Harold Lloyd: „Gyáva hős“

„0“ ezévi egyetlen és legújabb szenzációs vigjáték sláger. Rendes olosó helyárak.

Irodalom és művészet

A vad Kidi.

Zenés vigjáték. Irta Heimann Jakobovici. Bemutatja az Aradon vendégszereplő Amerikai Zsidó Színtársulat.

Az Amerikai Zsidó Színtársulat négy napos vendégszereplés után, tegnap bucsuzott el Arad közönségétől, amely alkalommal a társulat igazgatójának, Heimann Jakobovicinak ötletes és fordulatokban gazdag vigjátékát mutatták be őszinte és megérdemelt sikerrel.

Auna Jakobovici új oldaláról mutatkozott be és mint primadonna is, elsőrangú produkált. Közvetlen egyénisége, eredeti humora és kedves játéka, nem tévesztették el a hatást és a közönség ez alkalommal is meleg ünneplésben részesítette a nagy zsidó színésznőt.

A darab komoly jeleneteiben ismét viszontlátjuk a kivételes tehetségekkel felruházott tragikát, kit joggal neveznek a leghíresebb kritikusok a zsidó Eleonora Duse-nak. A szépszámu közönség ez alkalommal is hosszantartó ünneplésben részesítette Auna Jakobovicit és a legszebb emlékekkel hagyta el a színházat.

Az előadás minden tekintetben kifővéstalan volt és az együttes többi tagjai Jacob Jakobovici, Amatin, Lovic, Morischiu, Wiedir, Iscovici mind részesei a sikernek.

A nagyszerű művészegyüttes: március közepén még viszontlátjuk.

(—ONCZY.)

* Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Román előadás. Szombat délután 4 órákor: Eltörött a hegedűm (operett, félhelyárakkal.) Este: Csibészkirály (szenzációs operett-ünnepség, C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órákor: Párisi divat (operett, mérsékelt helyárakkal.) 6 órákor: Én és a hugom (vigjáték, mérsékelt helyárakkal.) Este

9 órákor: Csibészkirály (operettünnepség, A. bérlet.) Hétfőn: Román előadás. Kedden délután fél 5 órákor: Zenebona (operett, félhelyárakkal.) Este: Román előadás.

* Ramona... Az utóbbi idők legnagyobb filmművésznőjének, Dolores del Rionak legújabb alkotása a Ramona, mely már az első jelenetében magával ragadja a nézőt. Impozáns jelenetek, ragyogó felvételek, pazar rendezés és a filmtéma nagyvonalúsága, igazán művészi élményt nyújtanak a nézőnek. A Ramona-t szombattól vetíti az Apolló. (—)

* A Csibészkirály szombatesti premierjére az aradi társulat operettegyüttesének főerősséggel már teljesen felkészültek. Heténi főrendezővel az élen, az operett teljesen elkészülten várja a függönylebenést. Valósággal csodálatba ejtő lesz az operett premierje. Ragyogó, új, Faludy mester tervezésében csináltatott díszletek, káprázatos színpompa, szenzációs slágerszámok, szellemes és humoros szöveg, azután előrangú előadás összeállításából fog kialakulni a Csibészkirály öríási sikere, amely minden bizonnyal még igen sok hatalmas házban fog jelentkezni. A kiosztás elsőrendű: Viola Margit, Kertész Mancsi, L. Kiss Mariska, Dancs Ica, Balázs, Rudas, Kun és Földes a főszereplők az operettben, amelynek szombatesti premierjére ajánlatos minél előbb megváltani a jegyet. Az előadást Szántó, a társulat új karnagya vezényli.

* Szombat délután fél 5 órákor: Eltörött a hegedűm, félhelyárakkal. Premierszereposztás.

* Vasárnap délután 3 órákor: Párisi divat, mérsékelt helyárakkal. A slágerek slágere.

* Vasárnap délután 6 órákor: Én és a hugom! A szenzációs humoru vigjáték.

Beszéki film, amely minden nyelven beszél. Berlinből jelentik: Hopkins hírneves fitaláló megkonstruálta a beszélő filmet, amelynél a szöveget külön be lehet iktatni. Előnye az, hogy a szöveget egyazon filmhez minden nyelven elkészíthetik.

Baleset érte Lindberget és menyasszonyát

Egy vulkán fölött levált a repülőgép egyik kereke. — Az ocean-repülő könnyen megsérült.

Mexikóból jelentik: Lindberg ezredes menyasszonyával kisebb repülő kirándulásra indult. Egy vulkán fölé érkezve, egyszerre a repülőgép egyik kereke levált. A gép elvesztve egyensúlyát, inogni kezdett. Lindberg ezredes azonban saját testének egyensúlyozásával igyekezett pótolni a hiányzó súlyt, ami sikerült is neki és szerencsésen földet ért. Az egyensúlyozás közben az ezredes egyik válla kificamodott. Orvosai tanácsára úgyba kellett fekdülni. Menyasszonyának semmi baja nem történt. Lindberg ezredesnek ez volt az első balesete. A kormány erről a repülésről készült fényképfelvételeket elkobozta.

rült is neki és szerencsésen földet ért. Az egyensúlyozás közben az ezredes egyik válla kificamodott. Orvosai tanácsára úgyba kellett fekdülni. Menyasszonyának semmi baja nem történt. Lindberg ezredesnek ez volt az első balesete. A kormány erről a repülésről készült fényképfelvételeket elkobozta.

Nagy tűzveszedelem az aradi fűtőháznál.

Ma este hét óra tájban a Nagy Depónál levő vasuti fátelen három vagon fa elhamvadt.

Amig itt pusztított a tűzveszedelem, addig tűz keletkezett a Kasza-uccában is.

(Arad, február 28.) Ma este néhány perccel hét óra előtt az aradi tüztöltőszágnak teljes szerelvénye futott végig nagy tűzriadalommal Arad főterén a vasut irányában és szinte percek alatt terjedt el a híre annak, hogy a külső nagy állomási fűtőház mellett, az úgynevezett Nagy Depónál támadt nagyarányú tűzveszedelem. A tűz színhelyére szinte pillanatok alatt kivonult tüztöltőség nyomában az oltáshoz látott, a veszedelem megfékezésére azonban jelentékenyen akadályozta az a körülmény, hogy a tűz fészket a nagy tüztöltő autóval és a nehezebb szerelvényekkel, ugyszólván lehetetlen volt megközelíteni, mert az egész környéket oly hatalmas víz és sár borította, hogy a nagy autóval belegázolni nem lehetett és így csupán kézfűrészek segítségével láthattak hozzá a tűz lokalizálásához.

Megállapították, hogy a mintegy két-háromszáz vagonból álló vasuti fátelen szélén két-három vagon fa fogott tüzet, a melyet minden valószínűség szerint egy arra haladó mozdonyból kipattanó szikra okozott. Az ülbe rakott fahasabok nem égtek nagy lánggal, mert az utóbbi idők nedvessége folytán teljesen vizes állapotban voltak fölrakva, de a hatalmas füst óriási tűzveszedelem látszatát keltette és a környékről nagy tömeget vonzott oda.

A tüztöltők munkáját, eltekintve a kézfűrészek kezdetlegességétől, nagymértékben megnehezítette az a körülmény, hogy heves északi szél fújt, amely pillanatok alatt egyik ölről a másikra terjesztette tovább a

lángokat. A hideg időjárás következtében a vizesapok is többször felmondták a szolgálatot, a rendkívül gyenge víznyomás és a nagy tüztöltőautó akcióképtelensége folytán a Mihajlovi Gyula tüztöltőparancsnok vezetésével dolgozó tüztöltőségnek több mint két órai nehéz munkájába tellett, amíg az utolsó parázsló üszkös fahasábot is eloltotta és az őrség visszahagyásával ismét bevonhatott a laktanyába.

Amig itt pusztítottak a lángok, addig ugyancsak tűz keletkezett a str. Numa Pompiliu (Kasza-ucca) 6—8. számú ház alatt, ahol a Zászló Traian tulajdonát képező ház egyik pincéjében támadt tűzveszedelem. A burgyavával megrakott pince nyílását elzáró zápok lobbantak lángra és a tüzet valószínűleg egy eldobott gyufaszál okozta. A tüztöltő-laktanyából az itt keletkezett tüzről értesíteték a teljes apparátussal kivont, künt az állomáson dolgozó tüztöltőséget, egyben a belső inspekciós őrszolgálat is azonnal a tűz színhelyére robogott. Amire azonban az állomástól elvonult szerelvény a Kasza-uccába érkezett, a belső tűzország már lokalizálta a tüzet.

Az állomási fűtőháznál keletkezett tüzrel kapcsolatban nem hagyhatjuk szó nélkül azt a gyors lokalizálást erősen akadályozó körülményt, hogy az odavezető utak használhatatlansága miatt, a tüztöltőség nem tudott teljes képességével a tüzhez férközni és így csak véletlen szerencsének köszönhető, hogy aránylag kicsiny kárral sikerült megfékezni a tűzveszedelmet.

Nem merülhet ki az accumulator! Töltés alatt is használhatja rádióját.

Mert a

TECHNICA

Arad, Str. Episc. Radu 19. (v. Magyar-u.)

havonta kellő időben kétszer elviteti accumulatorát, helyébe töltöttet kölesönöz, az

Önét feltölti, javítja és haza szállítja mindezt 20 amp. órát alapul véve havl 30 LEJÉRT.

H I R E K.

Sorok a soffőről.

Itt most természetesen nem a Purglyék egyenruhás soffőrről lesz szó, aki bizonyos méltósággal csavarint egyet a volánon, ha kanyarba érkezik kocsija, hanem arról a virgonc fiatalemberről, aki ott áll a városháza előtt levő taxistandon és gyakorta charlestonizik pokrócokba bugyolált autója mellett, ha nagy a hideg. A taxisoffőrök irok most pár sort, helyesebben a „soffőrök”, mert hiszen ez a borkabátos legény, aki megőrizte magában a régi ráciertály minden jasszos tempóját és humorát, jelenti voltaképpen Aradon „a soffőr” című fogalmat. Amint hogy ha kocsiát emleget valaki: biztos a konflislovak nagybuszu dirigálói jutnak az ember eszébe, nem pedig Heinrich huszárezredes diszimuméros hintóirányítója.

A soffőr aránylag új típus ebben az édesen pletykás városban, de viszont már teljesen kialakult. Vannak már módszerei, trükkjei, fogásai, speciálisai, amik mind arra valók, hogy az előkelőkönki akaró utas lehetőleg alaposan leadja a tejet. Mély pszichológusára vall már az is, hogy a jobb taxikon bent van a taxaméter elhelyezve, úgy, hogy kívülről nem is látja senki hirtelen, bérauto robo-g-e el mellette, vagy elegáns magánauto. Az ilyenbe szívesebben ül bele dr. Autónélküli János. Istennem, ha így végigrobo-g a bulváron, hányan csodálkoznak el utána:

— Ni-ni, de jól megy a Janinak! Autója van neki.

Ez pedig megér minden pénzt. Mondom: a soffőr nagy pszichológus. De ravasz is.

A multkorában például beültem egy „csukott”-ba a Dácia előtt és bemondtam:

— Aranykéz-ucca.

— Igenis — felelt a mitfahrer — és megindult a csukott.

Némi csodálkozással vettem észre, hogy az állomás felé robo-gunk, holott az Aranykéz-ucca ép az ellenkező irányban terül el és bizonyos aggodalmaim is támadtak, mert eszembe jutott, hogy a taxaméter a megtett távolság értelmében kotyogja elő a díjat. Mikor már túlhaladtunk a városházán, odaaggodalmaskodom a soffőrnek:

— Mintha nem jól mennék, ó, vezér!

Fékez és hátranéz.

— Miért? Hát nem Aranykéz-uccát tet-szett mondani?

— Sőt igen. Csakhogy az pont ellenkező irányban van.

Művészi arciátékkal gondolkozik el a soffőr, aztán homlokára csap:

— Az ám, igaz van nagyságos urnak... cö-cö-cö... így eltéveszteni az utat.

Olyan szépen csinálta, hogy szinte megsajnáltam. Ő azonban nem kimélt engem. Az Aranykéz-uccában — mert hisz végre csak odaértünk — derülten mondta be az árat.

— Kilencvenes.

Aranykéz-ucca természetesen nem volt se a soffőrnek, se a mitfahrernek. És így lett a kilencvenesből száz. Kikászolódtam. A mitfahrer becsapta az ajtót, aztán mindketten vi-gyorogva, dallamosan zengték:

— Köszönjük.

Még csak haragudni se lehetett rájuk.

Fóthy Ernő.

— A meteorológiai intézet jelentése. Idő-prognózis: A szelek gyengülése és erős éjjeli lehülés várható. Tulnyomóan derült idő.

--- Miniszterek kiténtetése. Bucurestiből jelentik: A régenstanács Mironescu és Popovici Mihály minisztereket a román koronarend nagykeresztjével tüntette ki.

APOLLO

MA, pénteken 5, 7 és 9-kor

URANIA

NOSTÉNY ORDÓG
(ASSZONY A KORBACCSAL)

A száműzöttek kalandos élete filmen.

Főszerepben:

IRENERICH.

UTOLJÁRA

HALLO — WIEN!

Egy főherceg vidám kalandja Bécsben.

Főszerepben: **LIANE HAYD.**

Morgan modern piramist épített Amerikában

A világ legnagyobb aranyu építkezése három és fél milliárd dollárba fog kerülni.

Newyorkból jelentik: I. P. Morgan, az ismertnevű amerikai dollármilliomos, aki Ford és Rockefeller után a világ leggazdagabb embere, elhatározta, hogy az ókor építészeti csodáját, a legnagyobb és legszebb egyiptomi piramist modernizált formában felállítja Amerikában a Kansas City közelében levő síkságon. Az amerikai piramis nagyobbérszt ércalkotmány lesz és 1930-ban kezd-nek hozzá építéséhez.

Az egyiptomi piramisok tudvalevőleg a faraók temetkezési helyeül szolgáltak, a Morgan-féle piramisban azonban más dolgok nyernek elhelyezést. Elsősorban egy pompás muzeumot rendeznek be az újvilági gulában, amely a Morgan-család mükincesit foglalja magában. A többi helyiségben nagy könyvtárat, tudományos laboratoriumot és egyetemét létesítenek, az építmény legfelső emeletén pedig csillagvizsgálót állítanak fel.

Végül egy nagy rádióleadó is lesz a modern piramis tetején.

A tervek szerint a Morgan-féle piramis lesz a legújabb kor egyik legmonumentálisabb építménye. Az egyiptomi piramis 147 méter magas, a Morgan-gula viszont 210 méter lesz. Ha nem is éri el ezzel az Eiffel-torony 300 méteres magasságát, mégsem marad nagyon mögötte a párisi építkezési kolosszusnak. Minden egyes oldala ugyanis 250 méter lesz és az egész építmény négy óriási beton-tömbön fog nyugodni, amelyek 20 méterre ryalnak be a földbe és egy-egynek 14 millió kiló a súlya. Az egyiptomi piramist a görög történetírók adatai szerint 30 évig építették, az amerikai viszont — hála a technika fejlődésének — 2 és fél év alatt készül el. A hatalmas építménynek kolosszalás lesz a felépítési költsége is. Az amerikai piramis szerény számítás szerint 3 és fél millió dollárjába kerül majd Morgannak.

— Dolci nuncius Maniu miniszterelnök-nél. Bucurestiből jelentik: Dolci pápai nuncius ma kihallgatáson jelent meg Maniu miniszterelnök-nél. Látogatása a konkordátum ratifikálásával, valamint a pápa és Olaszország között létrejött egyezményről áll kapcsolatban.

— EGY ÉVVEL MEGHOSSZABBITJÁK A LAKBÉRETI SZERZŐDÉSEKET. Bucurestiből jelentik: A Curenul jelentése szerint Junian gazdasági miniszter a kormány többi tagjával egyetértőleg elhatározta, hogy egy évvel meghosszabbítja mindazokat a lakbérleti szerződéseket, amelyek a jelenlegi törvény értelmében május elsején érvényüket vesztenék. A miniszter erre vonatkozó javaslata rövidesen nyilvánosságra kerül.

— Változások Bessarabiában katonai parancsnokságban. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 10 órakor minisztertanács volt, amelyen Cihosky hadügyminiszter és D. R. Ioanitecu belügyi alminiszter beszámoltak besszarabiai utjukról. A Curenul értesülése szerint a kormány több változtatást fog a besszarabiai katonai parancsnokságoknál végrehajtani a parancsnokok személyét illetően.

— Árvízveszedelem Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A hirtelen beállott hóolvadás következtében a fővárost árvízveszedelem fenyegeti. Az Obor városrész csatornázatlan uccái viz alatt állanak.

— Letartóztattak egy munkásküldöttséget. Chisinauból jelentik: Ma délelőtt egy 23 főből álló munkáscsoport megjelent az ügyészségen és kérte a munkás-parasztszövetség vezetőinek szabadon bocsátását, akiket néhány nappal ezelőtt tartóztattak le. A küldöttség olyan erőszakosan lépett fel, hogy az ügyészség mind a 23 munkást letartóztatta.

— Meghosszabbítják a parlament ülészeit. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt tíz órakor a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy a parlament ülészeit június 1-ig, vagy 15-ig meghosszabbítják. A miniszterek ezután tárgyalásuk körébe vágó ügyekről tettek jelentést.

— Feloszlatták a hadlözvegyek egyesületét. Bucurestiből jelentik: Dan Sever miniszter rendelkezésre feloszlatták a hadlözvegyek egyesületét. Az I. O. V. igazgatósága megbízást nyert, hogy átvegye az egyesület vagyonát és irattárát.

— Interpelláció a husvétli ünnepek miatt. Bucurestiből jelentik: Dr. Lupu interpellációt akar a kormányhoz intézni a husvét megünneplése ügyében. Hír szerint arra akarja kérni a kormányt, hogy május 5-én tartsák meg a husvétli ünnepeket, mert a nép a naptárreformnak a husvét megünneplésére vonatkozó részét nem tette magáévá.

— A német és román megbízottak aláírták a hágai egyezményt. Bucurestiből jelentik: A külügyminisztériumban ma délelőtt Vaída helyettes külügyminiszter és Von Mutius német követ aláírták az 1905. évi hágai egyezménynek a két ország közötti életbelépésére vonatkozó megállapodást. A hágai egyezmény a polgári perrendtartás kölcsönösségére vonatkozik.

— Repülőgép — gyűléssel. Ma miniszteri rendelet érkezett az aradi prefektúrára, közzöve, hogy július 20-ikán országsszerte repülőnapot tartanak. Ezen a napon az egész országban nagyarányú gyűjtés lesz Románia repülőparkjának megnagyobbítása érdekében.

— A feketegyarmati jegyző fejelemlye. Részletesen beszámoltunk arról, hogy vizsgálat folyik Wild feketegyarmati jegyző ellen. A jegyző ma megjelent Lázár Ágoston dr. alispánnál és iratokat mutatott be működése igazolására. Az alispán felszólította a jegyzőt, hogy csak hitelesített iratokat nyújtson be és elrendelte, hogy Wild jegyző a megyei tanácsválasztások lezajlása után mutassa be a hitelesített bizonyítványokat. Megyei körökből származó értesülésünk szerint a jegyzőnek sikerült bebizonyítania, hogy az általa inkasszált pénzeket rendszeresen vezette be a könyvekbe.

Járványos időben gyermekeink ellenállóképességét és erejét fokozza a Jemalt, kellemes csukamájolajas készítmény.

— Gyilkol a féltékenység. Grázból jelentik: Franzel Vencel negyvenéves cipészmeister féltékenységekben husz késszurással megölte Mülbacher Zita harminchárom éves leányt. A gyilkosságot azért követte el, mert a leány lakásában cigarettavégeket talált. A gyilkost elfogták.

A monopol-jövedelmek már a Banca Nationalához folynak be.

A kölcsönszerződés értelmében Aradon is külön kezelik a monopol-bevételeket. — Ezentúl nem az adóhivatalhoz, hanem a Banca Nationala aradi fiókjához folynak be az összegek.

(Arad, február 28.) A külföldi kölcsön folyósításának egyik feltétele az állami monopol-jövedelmek voltak. A kölcsönt nyújtó bankárok ugyanis tisztában voltak azzal, hogy az állami monopol-bevételek a kölcsön esedékes részleteit és kamatait bőven fedezik s így előre is kikötötték, hogy a kölcsönt csak úgy folyósítják, ha ezeket a bevételeket külön kezelik.

A kölcsönszerződés megkötése óta ez a helyzet tényleg be is következett. Az állami monopol bevételeit a kincstár semmi célra sem használhatja fel, mint ezelőtt s így ez kizárólag a kölcsön törlesztésére fordítandó. Az új helyzet következtében az aradi monopol-igazgatóság is a Banca Nationala aradi fiókjához szállítja be a napenként befolyó bevé-

teleket. A bevételek ugyan átmenetileg az aradi pénzügyigazgatóság kasszájába folynak be, de a pénzügyigazgatóság a bevételt már másnap beszállítja a Banca Nationalához és a jövedéki hivatal kiadásainak fedezésére csekket ad ki, amelyet a Nemzeti Bank esetről-esetre bevált. A monopol-bevételekből egy lejt sem használhatnak fel semmilyen célra s ez a tény zavarokat idézett elő a pénzügyi adminisztrációban. Eddig ugyanis a tisztviselői fizetéseket nagyjából a vámbevételekből és a monopol-bevételekből fedezte a pénzügyigazgatóság, most a monopol-jövedelem tabu, ahhoz hozzányulni nem szabad s így nincs kellő fedezet a tisztviselők fizetésének ellátására.

Mezőgazdasági főiskola épül Aradon

A repülőteret szemelték ki az iskola céljaira. — Ez év tavaszán megkezdik az építkezést.

(Arad, február 28.) Ma délután Ponescu, Mezőgazdasági Kamara igazgatója Bucurestibe utazott. Elutazása előtt megjelent az aradi prefektúrán s hosszas megbeszélést folytatott dr. Marsieu Iustin megyei prefektussal az Aradon létesítendő Mezőgazdasági Főiskola tárgyában. A főiskola létesítése a prefektus nagyszabású programjainak egyikének megvalósítását jelenti. Marsieu dr., aki a kormány intencióihoz híven a mezőgazdaság fejlesztése érdekében akar dolgozni, megállapította, hogy az aradi repülőteret rendkívül alkalmas a főiskola céljaira és a repülőterhez tartozó földterületen gyakorlati tanítást lehet folytatni.

A főiskola céljaira úgy a Mezőgazdasági Kamara, mint a megye nagyobb szubvenciót vett fel költségvetésébe és Ponescu igazgató most memorandumot visz magával Bucurestibe, ahol a földművelésügyi minisztériumtól kér nagyobb szubvenciót az iskola építéséhez. Mihailache földművelésügyi miniszter már régebben értesült az iskola építésének tervéről és legteljesebb támogatását ígérte. A tervek szerint már ez év tavaszán megindulnak az építkezések és nyáron készen áll az épület, úgy, hogy 1929. nyarán már megindulhat a tanítás az új főiskolában.

— Az angol kormány nem engedélyezi a Graf Zeppelin egyiptomi útját. Londonból jelentik: Kennworthy képviselő az alsóház ülésén interpellációt intézett a kormányhoz, amelyben azt kérdezte, mi az álláspontja az angol kormánynak Graf Zeppelin egyiptomi útját illetően? A betegesen fekvő Chamberlain helyett Locker-Lampson külügyi államtitkár válaszolt, aki kijelentette, a lefolytatott tárgyalások alapján, az angol hatóságok nem engedélyezhetik Graf Zeppelin tervbe vett egyiptomi útját. Garro-Jones képviselő arra a kérdésére, nem gondolja-e a kormány, hogy ez a döntés kedvezőtlenül befolyásolja az angol-német jóviszonyt, a külügyi államtitkár nem válaszolt.

— A kisebbségi kérdést a győzők szempontjából bírálják el. Párisból jelentik: A Petit Parisien a Népszövetség konferenciájával kapcsolatban, behatóan foglalkozik a kisebbségek kérdésével. A lap szerint a kisebbségi kérdést inkább a győzők szempontjából bírálják el. A kisebbségeket védő szerződéseket — írja a lap — nem azért hozták létre, hogy ezzel az irredezantizmusnak tüzhelyet csináljanak.

— Bánhidy Antal báró temetése. Ma délután helyezték örök nyugalomra Lökösházán a családi sírboltban báró Bánhidy Antalt, a Bánhidy-család bárói ágának utolsó sarját. A temetés impozáns külsőségek között ment végbe és a dusan felkioszorozott gyászkocsi mögött ott lehetett látni nemcsak az elhunyt rokonait, jóbarátait, tisztelőit, hanem a környék és megyebeli birtokosság tagjait, valamint a hatóságok képviselőit is. A gyászszertartás után bezárult a kriptá ajtaja az utolsó Bánhidy báró fölött. A Bánhidy bárócsalád címért pedig megfordították a családi sírboltban.

— Hétfőn hivatalba lép az új amerikai kormány. Washingtonból jelentik: Hétfőn hivatalba lép az új amerikai kormány. Külügyminiszter Stimson, pénzügyminiszter Mellon, főállamügyész Mitchel, belügyminiszter Wilbur, postaügyi miniszter Brown, munkügyi Doak, tengerészeti Good, földművelésügyi Donovan.

— Elsodort a lavina két diákleányt. Bécsből jelentik: Steg község határában a hólavina eltemetett két leányt, akik az iskolából akartak hazatérni. Az egyiknek sikerült egy fába belekapaszkodnia és segítségért kiáltott. A másikat azonban kétszáz méterre sodorta a lavina. Az elősiető emberek, mire megtalálták a hólavina alatt lévő leányt, már halott volt.

— Halálozás. Merkle Pál életének 62-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése pénteken d. u. 3 órakor lesz a volt Közép-u. 27. számú gyászházban.

— Elsüllyedt egy gőzös. Cherbourgban jelentik: A Saint Malo gőzös Balfournál elsüllyedt. A hajóról csupán a kapitány és hat matróz menekült meg. Hatan eltűntek. Bresti jelentések szerint, egy parti gőzös hajótörést szenvedett. Hárman a vízbe fulladtak.

— Tíz ezer pengő a nyomorgó iskolás gyermekek cipőtalpalására. Budapestről táviratozzák: A kormányzó felesége a nyomorgó iskolásgyermekek cipőinek megtalpalására tízezer pengőt adományozott, amelyből 2500 pár cipőt talpalnak meg.

— Küzdelem a vérhaj ellen. Ma körendelet érkezett az egészségügyi minisztériumból az aradi városi főorvosi hivatalhoz. A minisztérium felszólítja a főorvosi hivatalt, hogy nyolc napon belül készítsen pontos statisztikát arról, hány veneriás beteg van Aradon, az utóbbi hónapok alatt mennyivel szaporodott, vagy csökkent a betegek száma és milyen a halálozási arányszám. Aradi egészségügyi körökben úgy tudják, hogy az adatok beszerzése után a minisztérium nagyarányú küzdelmet indít meg újból országsszerte a vérhaj ellen.

— Adományok a munkanélküliek részére. A munkanélküliek javára ma a következő adományok folytak be a város vezetőségéhez: Aradi cukorgyár három métermázsza cukor, Mairovitz M. és Fia 5000 lej, Holländer A. tíz mázsa fa, Gurahonci cementgyár két waggon fa, Kerpel Izsó 200 lej. Itt írjuk meg, hogy a mai napon újabb munkanélkülieket vettek fel a listába, úgy, hogy ma már 800-an kaptak ebédet a népkonyhákban.

— Mindenki ügyellen különösen arra, hogy meg ne hűljön. A légzőszervek megbetegedése ellen megóv a fényesen bevált Panflavin pasztilla, mely gyógyszerárakban és drogériákban állandóan raktáron van.

— Kigyulladt egy petróleumszonda. Bucurestiből jelentik: Magrestiben a Danubia társaság 25. számú szondája kigyulladt. A tüzet csak nehezen sikerült lokalizálni. Oltás közben két munkás olyan súlyosan megsebesült, hogy az egyik a kórházban a halállal vívódik. Az anyagi kár két millió lej.

— **Link Jakab üzenete a „fogságból“.** Link Jakab kárposztmester — mint már megírtuk — néhány napja az ügyészségi fogház lakója, ahol egy havi fogházbüntetését tölti. Felesége minden nap meglátogatja a fogházban és egy kosárban viszi az élelmiszert az urának. A harcias kárposztmester a fogházban igen jól viseli magát. Cellatársainak egész nap előadást tart küzdelmeiről. Tegnap kijelentette Link, hogy szívesebben ül a fogházban, mint házigazdája szomszédságában, majd azt az üzenetet üldte a fogságból, hogy „reszkessenek az aktatolvajok“, mert ha ki szabadul, akkor leszámol velük.

— **Szabadlára helyezték Cioban Stefant.** Megírtuk, hogy február 6-ikán, a munkanélküliek emlékeztető tüntetése alkalmával, amikor a rendőrség szétverte a tüntetőket, letartóztatták Cioban Stefan munkanélküli kőművesegédet, mert egy asszony védelmére kelt, kit dacára annak, hogy gyermekét tartotta ölében, a rendőrök súlyosan inzultáltak. Ciobant letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába. A vizsgálat befejezése után Sotirescu vizsgálóbíró Ciobant szabadlára helyezte.

— **Az első motornélküli repülés Bécs mellett.** Bécsből jelentik: Róbert Kronfeld osztrák pilóta, tegnap motornélküli repülőgépen leereszkedett a Kahlenbergről és nyolc pernyi repülés után, simán leereszkedett a Duna partjára. Ez volt az első motornélküli repülés Bécs közvetlen közelében.

— **Egyiptomi sötétség Budapest két kerületében.** Budapestről táviratozzák: Tegnap este fél tíz órakor az Elektromos művek központjában az egyik főkábel biztosítókészülék lekapcsolta az áramot és ebben a pillanatban a VI. és VII. kerület nagyrésze sötétségbe borult. A nagyarányú világítási zavar súlyos bajokat okozott az ebben a körzetben élő mozikká, kávéházak, vendéglők és más nyilvános helyek üzletmenetében. Amint az üzenet zavar megtörtént, azonnal mérnököket munkásokat küldtek ki, hogy vizsgálják meg a kábelaknákat és állapítsák meg, hogy mi okozta a nagyarányú világítási zavarokat. Késő éjszakai órákban sikerült csak megállapítani, hogy a zavar a Sziv-uca valamelyik házában keletkezett, de hol, azt egyelőre nem tudták megtalálni. A rendőrség elrendelte, hogy a sötét utcákon kettőzött járőrök cirkáljanak, azonkívül kerékpáros osztagok járták végig a világítás nélküli utcákat. A zavarokat az erős fagy és a hirtelen olvadás idézte elő.

— **Egy elszabadult tehervonat katasztrófát okozott.** Bucurestiből jelentik: Busteni állomásról tegnap egy hét kocsiállós tehervonat a lejtős pályán megindult, úgy, hogy akadálytalanul futott Sinaiaig, ahol befutott egy vesztelő tehervonatba. Az elszabadult szerelvény minden kocsija pozdorjává zuzódott, de súlyosan megrongálódott a tehervonat mozdonya is. A kár igen jelentékeny.

— **Rádiumbessz.** A világ rádiumtermése az utóbbi évek során egyre jobban emelkedik. Ennek természetes következménye, hogy a rádiumárak állandóan csökkennek. Valóságos rádiumbesszről lehet már beszélni. 1920-ban az egész világ rádiumtermése nem tett ki többet két-három grammal. 1928-ban maga az Union Minière du Haut Katanga negyven gram rádiumot termelt. A vállalat vezetősége kilátásba helyezte, hogy idén ezt a mennyiséget megduplázzák. Ennek megfelelően zuhan az utóbbi kilenc év alatt a rádium ára is. 1920-ban egy gram rádium ára 12 millió márká volt. Ma már két és fél millió márkáért lehet egy gram rádiumot kapni.

— **Levegőnyelés hajtja előre a legújabb gőzlégballonokat.** Londonból jelentik: Londonban most végezték végső vizsgálat alá a világ legkülönösebb léghajójának terveit. A gépet a kaliforniai Slate repülőgépipítő társaság fogja elkészíteni. A léghajó legkisebb porcikája is fémből fog állni, nem petroleum hajtja a gépeit, hanem ujjafta gőzszervezet. A gőzturbinák nem propellereket mozgatnak, hanem hatalmas gépezet segítségével levegőt szívznak be a léghajó elő részén és a végén bocsátják ki. Így aztán részleges vacuum keletkezik a léghajó elő részén, amely fent tartja, miközben a hátul kiömlő levegő nagy erővel előrenvomicja. Az új szerkezettől a léghajók fejlődésének új korszakát várják.

LEGUJABB.

Végleges megállapodás az optánsügyben.

Elkészültek az előzetes szerződések. — Bécsben írják alá a szerződést.

Budapestről táviratozzák: Bethlen miniszterelnök ma kihallgatáson fogadta báró Sztterényi Józsefet, az optánsügy magyar delegációjának vezetőjét. Sztterényi részletes jelentést terjesztett a miniszterelnök elé. Jelentésében elmondotta, hogy az előzetes szerződés tervezet elkészült, amelyet a delegációk bemutattak kormányuknak. A végleges megállapodást Bécsben fogják még március hónapban megkötöni.

Az óriási hózivatarok miatt az osztrák hatóságok visszautasítottak egy gyorsvonalot

Nagy vonatkésések Magyarországon.

Budapestről táviratozzák: Az óriási hófúvások miatt ismét órákat késnek a vonatok. A Bécs felé induló gyorsvonalot a betemetett vasutvonalak miatt, Hegyeshalomnál, az osztrák hatóságok visszautasították. A 23 órakor Budapestről induló gyorsot, ma a pesti állomáson visszatartották. A Dunántúlról nagy hózivatarokat jelentenek.

A FELTÁMADÁS világhírű főszereplője:

legújabb világsikerű szerepe:

DOLORES RAMONA DEL RIO

pazar kiállítású spanyol tárgyú filmreke

bemutatója holnap, szombaton az APOLLOBAN

Jegyelőjegyzés. Kibővített zenekar. Éneketés. Rendes olcsó helyárak.

— **Géperőre rendezik be az angol hadsereget.** Londonból jelentik: A hadvezetőség teljes erővel folytatja a hadsereg mechanizálásának politikáját és nagy súlyt helyez a tisztak, valamint a legénység kiképzésére a gépek kezelésében. Az elmúlt évben 11 huszárezredet alakítottak át páncélautezreddé, az idén pedig 12 lándzsás ezredet mechanizáltak. Az idén a nagy hadgyakorlatok helyett az egyes hadosztályokkal tartanak külön gyakorlatokat, különös tekintettel a tankokkal végzett próbák tanulságaira.

— **Rendőri hírek.** A III. kerületi rendőrségen a mai napon megjelent Kanyó Margit Str. Grivitel (Miklós-uca) 10. szám alatti lakosnő és feljelentést tett szomszédjára, Veszeli Ferencné ellen, akivel az előző este nézeteltéréshől kifolyólag előbb összeveszett, később a veszekedés oda fajult, hogy Veszeli Ferencné őt súlyosan bántalmazta. Súlyos testi sértés miatt ezért ma följelentést tett a verekedő szomszédnője ellen. — Az aradi központi inspeklós őrszobájában ma éjjel előállították Barna Zsófia nevezetű prostituált nőt, akiről megállapították, hogy a közelmúltban utalták csak be a közkórház venerikus osztályára és onnan, minden valószínűség szerint megszökött. Kérdést intéztek a közkórházhoz, amely megerősítette a rendőrség föltevését és így a mai napon átkísérték a kórház venerikus osztályára, ahol fokozott figyelemmel őrzik. — Tegnap tüzet jeleztek az aradi tűzoltóságnak a Miron Costin (Leiningen)-uca 20-22. szám alatti Solomon Sámuel házában. Kiderült, hogy a házban kéménytűz keletkezett, amely a tűzoltóknak semmi dolgot nem okozott. Kár nem történt. — Az aradi rendőrség a mai napon átkísérte az aradi ügyészségre Titz Mária aradi lakosnőt, akit kihágás miatt legutóbb 500 lejre ítélték. Titz Mária azonban nem volt pénze kifizetni a pénzbírságot és így átkísérték az ügyészségre, ahol leül a átváltott büntetését.

Uj tánc- colon kezdődik március 6-án
Thémes városi ligeti táncstermben.

— **Lakájnak és telefonszerelőnek öltözött két amerikai újságíró, hogy bejusson az angol királyhoz.** Londonból jelentik: György angol király már február 9. óta a sussexi Bognorban fekvő Graigwall-kastély lakója, ahová az egészséges tengeri levegő miatt vitték. A szállítás hordágyon történt, anélkül, hogy a még mindig nagybeteg király egészségére káros lett volna. Bognor lakossága nagyon örül a királyi család jelenlétének, a templomokban minden vasárnap imádkoznak a király

egészségéért és a — jobb időért. Ennek az utóbbi kívánságnak az alapja abban a tényben rejlik, hogy a szokatlanul hideg időjárás még a különben napfényes Bognorban is érezhető. Több újságíró próbált bemenni a királyhoz, de egy kivételével, minden kísérletük csúttörtököt mondott. A lakájnak öltözött újságíró ép úgy kitessekeltek a kastélyból, mint a telefonszerelőnek öltözött kollégáját. Az egyik londoni újságíró úgy juttott be, hogy megelőzte azt a helyi orvost, akit a király meglátogatására rendelték és ő adta ki magát a bejelentett orvosnak. Ez az újságíró sem tudott meg azonban többet György király állapotáról, mint amennyit a hivatalos jelentések tartalmaznak.

— **A nyugdíjasok figyelmébe.** A volt Acsev. kegydíjasok f. évi március 1-én jelentkezzenek, 3 havi kegydíjuk ki lesz fizetve. Folyó évi március hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel választmányi ülést tartunk egyesületi helyiségünkben. Felkérjük az összes választmányi tagokat, hogy pontosan jelenjenek meg. Egyben már most közhírré tesszük, hogy f. hó 10-én, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel tartjuk évi közgyűlésünket a városháza nagy tanácsstermben, melyre ezennel meghívjuk az összes egyesületi tagjainkat, kérve teljes számban való megjelenésüket, mely azért is fontos, mert alapszabályaink értelmében egyesületünk élére új tisztikart választunk és a régiék felmentvényét kérjük. Minden tag hozza magával az egyesületi tagkönyvecskéjét, mert csak azoknak van választási és felszólalási joguk, kik tagjai az egyesületünknek. Egyben kérjük, esetleges indítványait irásban is terjesszék elő. Továbbá tudatjuk az érdekeltekkel, hogy f. hó 25-én küldöttségileg új beadvánnyal kerestük fel dr. Botioc szenátort, dr. Marsieu Iustin prefektust, dr. Parecz Béla képviselőt nyugdíjsérelmeink sürgetése tárgyában. Felhívjuk özv. Bibol Pavel Agnettát, hogy 31.731 lejt Simeria (Piski) állomás pénztáránál vegye fel. Egyidejűleg tudatjuk, hogy az új nyugdíjkönyv száma 11.350 és fizetési utalvány száma 189.925. Várad János volt Acsev.-nyugdíjas Arad állomáson 2016 lejt vegyen fel. Tagdíjhátralékok sürgős rendezését kérjük. Az elnökség.

— **Lapunk Budapestben állandóan olvasható az Abbázia kávéházban.** Oktogon-tér, Andrassy-ut 49

— **Tarnay Alajos szerzői estje szombaton a Minorita Kulturházban.** Előjegyzések a „Vasárnap“-nál.

— **Mecsedlután március 3-án d. n. fél 5 órakor a Minorita Kulturházban.** Rendezi a Növédelmi Hivatal. Jegyek 15—50 lejtig Oláh Sándornál.

Elfogtak Berlinben egy szélhámos álgrófot.

Pálffy Alfonz grófnak adta ki magát egy magyar kalandor és befurakodott a német főváros legelőkelőbb köreibe.

(Berlin, február 28.) A berlini rendőrségnek hosszabb nyomozás után sikerült egy egész különleges és nagystílusú szélhámos lelepleznie. Berlin nyugati városrészének legelőkelőbb szállóiban és penzióiban megjelent az utóbbi időben egy elegáns fiatal ember, aki gróf Pálffy Alfonznak adta ki magát. Elegáns disznóbőr-köferjein kilencágú korona volt és a gróf egy nagyvilági vivő allűrjeivel lépett fel. Óriási számlákat csinált és azután nyomtalanul eltűnt a szállodából.

A szállodák és penziók feljelentést tettek a berlini rendőrségnél, de az álgrófot nem sikerült elcsipni, mert amint érezte, hogy nyomában vannak, azonnal nevet változtatott. Az utóbbi hetekben mint Monsieur Thiauc, Thennér Elemér temesvári földbirtokos, továbbá mint Gyst János jelentette be magát különböző szállodákban. A szélhámos azonban nem elégedett meg a hotelszámlák elblie-

celésével, de Berlin társaságbeli hölgyeivel is szélhámoskodott.

Sikerült befurakodnia a Berlinben élő főúri körökbe, ahol jó és behizelgő modoránál fogva bizalmat ébresztett maga iránt és pillanatnyi pénzzavaraira hivatkozva, kölcsönöket vett igénybe. Hogy a bizalmat felébressze, gróf Königsmark leveleivel igazolta magát. Tegnapelőtt sikerült is a berlini rendőrségnek kinyomozni a szélhámos és amikor letartóztatták, a berlini rendőrök régi jó ismerősüket látták maguk előtt. A 23 éves Hoffmann Elemer, a szélhámos, aki Magyarországon született és mint festőművész kezdte meg pályafutását. Már két évvel ezelőtt összeütközésbe került a rendőrséggel és akkor elzárás büntetést kapott, amelynek kitöltése után kiutasították Németországból. Hoffmann azonban Berlinben rejtőzött el és több mint háromnegyed éven át folytatta szélhámoskodásait.

Sílegszületett az új női típus: a görlemama.

A newyorki görli közömbös a szíve csücskéig. — Ahol a gyermek életésétől és gondozásáról a férj gondoskodik.

(New York, február 28.) A nagyváros lakásainak ezreiben temérdek szoba, meg konyha, de sehol se látni a családot együttlétben. Senki sincs, aki a tisztaság kellemetességétől teljesen eltekintve, szükségét érezné, hogy a takarítás munkájával foglalkozzék.

Reggelit a család minden tagja külön készít magának. És mikor a család férfi tagjai jobb kézzel a kanalat forgatják a kakaóban, balkézzel az újságot lapozgatják egyenest a tűzhelyről habzsolják fel a früstököt.

Tíz óra felé jönnek a nők, lányok s anyák és a gáztakarék-tűzhely körül újra megindul a játék. Míg a férfiak már régen az irodába mentek, az anya azzal kezdi napi munkáját, hogy külsőre 20 évvel visszaiatalítja magát.

Előkerül az ajkfesték, a rouge, a selyemharisnya és a rövid szoknya, míg aztán végül az egész mamából nem marad más, mint ama százezer, meg millió görlek egyike, ahogy Newyork uccáin, villamosain, autbuszain és magasvasutain látni őket.

Ezek a görlek már kora délelőtt sűrűnek-forgognak sötét bársonykalapkaikkban, melyek alól flitter ragyog elő, magassarku cipőikben és csodás selyemharisnyáikkban, rágják a gummit, amelyet egy centért szolgáltatnak a föld alatti vasut automatái, a nap minden szakában elolvassák az épen megjelent újságot, hogy aztán, ha egy lapját átfutották, az uccán vagy a villamoson hagyják, vagy eldobják. Karmin vagy cinobervörös ajkakkal, ruzszal az arcukon, fényesre manikürözött körmeikkel, melyeknek széle azonban megiehetősen el van hanyagolva, így iringálnak ezek a görlek pillangókhoz hasonlóan egész napon át; hüvösen, érdektelenül: semmin se izgulnak, mindentől informálódva vannak és közömbösök egész a szívük csücskéig.

De a mamának, a gyermekek anyjának, szintén vannak szükségletei, amikor magára hagyják a gyerekeit, akiknek a hollétéről semmit sem tud. Miközben festi az arcát, ruzsot tesz föl és kinenőre készül, valamelyik eselőd takarít, egy másik pedig a konyhát hozza rendbe. Pár perccel később a mama már ott ül a földalatti egy kocsián és senki se fogja tudni megkülönböztetni, hogy melyik a mama és melyik a leány.

A görli-mama gondoskodik róla, hogy ne legyen családi élet. Furcsán néznének valakire, ha a családot vagy bármely tagját a lakására invitálná vacsorára. Kétnmillió lunchroom, szoda, fountein, vendéglő és automatabüfé áll rendelkezésre késő éjszakáig, hogy az ember 5 perc alatt valamit kapjon. Minden drogériában, minden divatárúüzletben, egyáltalán mindenütt, ahová néz az ember, ott látni a hölgyeket és az urakat a bár egy székén. Vannak vendéglők csakis hölgyek számára, vagy csakis hölgyek számára rezervált asztalok és a hölgyek igen sok esetben anyák, akiknek a gyermekei napközben valami gyermekotthonban vannak, ahonnan a családapa éjjelkor

viszi haza, hogy másnap ismét a gyermekotthonban etesse meg őket.

A görli-lét csúcspontja a weekend. Szombaton és vasárnap, többnyire még hétfőn is, forrponon van az életöröm után való vágyakozás. A dolog talán nem is olyan felháborító, mint amilyennek az európai ember az első pillanatban érzi. Talán ide tartozik mindez, csakugy, mint a felhőkarcok, mint az örültgyorsan közlekedő földalatti, az újságok bolondul kiabáló címei és a Broadway cikázó fényreklámjai. Ugy látszik, hogy a görli-mama intézményesen illeszkedett bele a rettentően nagy város forgatagába, ahol már senkinek se tűnik föl.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Péntek, március 1.

Wien—Graz 12. Délelőtti zene. 17. Délutáni hangverseny. Frida Stroinig hangversenyénekcső közreműködésével. 21.05. Karl Schönherr „Erde” című vigiátékának előadása. — Berlin 12. Gramofonhangverseny. 20.30. Ferd. Roth hegedűművész hangversenye. 21.35. Rossini: „A sevillai borbély” című operájának előadása. — Bucuresti 18. Könnyű zene. 19. Szórakoztató zene. 19.30. Könnyű esti zene. 22. Metzner hegedűművész hangversenye. 24. Zenekari hangverseny. — Brünn 13.30. Déli hangverseny. 13. Gramofonzene. — Frankfurt 18.45. Kamarazene. 20.30. Szórakoztató zene. 22. Puccini „Bohémek” c. operájának előadása gramofonon. — Leipzig 21. A „Mirag” fennállásának öt éves évfordulója. Ünnepi hangverseny. — 2. L. O. London, 5xx Daventry 13. Hegedűhangverseny. 13.30. Orgonahangverseny. 14. Löncs-zene. 19.45. Beethoven-zongorahangverseny. 21. Szimfonikus hangverseny. 23.45. Cecil Dixon zongorahangversenye. 24. Táncczene. — Milánó 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Jazz-band. 21.30. Szimfonikus hangverseny. — München 17.30. Szórakoztató zene. 20.20. Schrammel-zene. 22.05. A házi zenekar hangversenye. — Nápoly 18. Dóra Nardi (szoprán) hangversenye. 22.02. Petrelle „Jone” című operájának közvetítése. — Prága 12.15. Gramofonzene. 13.30. Déli hangverseny. 17.25. Kamarazene. 20.05. Gramofonzene. 18.45. Fr. Schiller: „Wallenstein's Tod” c. drámájának előadása a Studióból. 23.20. Kávéházi zene közvetítése. — Róma 14. Rádió-trió. 21.45. Varney: „I moschettieri al centento” c. operettjének közvetítése. — Stuttgart 11.30. Gramofonzene. 13.15. Gramofonzene. 13.15. Gramofonzene. 17.15. Délutáni hangverseny. 22. A filharmonikus társaság hangversenye „Artisten.” — Zágráb 14.15. Gramofonhangverseny. 18.15. Szórakoztató zene. 23. Könnyű zene. — Zürich 14. A házizenekar hangversenye. 17. Délutáni kávéházi zene. — Budapest 10.15. Hangverseny. Közreműködik: Pálffy Mária operaénekesnő, Radó Magda gordonkaművész, Nánássy Erzszi zongoraművész, 10.30. Hírek. 10.45. A hang-

verseny folytatása. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból. időjárásjelentés. 13.05. Trióhangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi műveiből olvas fel. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-, víz-állásjelentés és hírek. 18.10. Galay-Gaibel Sándor irodalmi előadása: „A világirodalom remekei.” Dosztojevskij: „Bűn és bűnhődés.” 18.40. Sovánka Nándor és elgánczenekarának hangversenye. 20. Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) 20.40. A Baumgarten-alapítvány díjainak nyertesek saját műveiből olvasnak fel. 21.50. Hangverseny. Közreműködik: Hir Sári zongoraművész és Csóka Béla, a Városi Színház operaénekes. Zongorán kísér: Pclgár Tibor. 23. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 23.20. A m. kir. 1. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richárd zeneügyi igazgató.

A világi hamistanyu-gyár.

Harc az örökség körül. — Tízezer lej egy vallo másért. — Az ügyészség vád alá helyezte a hamistanyu-toborzót. — Tizenegy hamis tanu.

(Arad, február 28.) A múlt év április 4-én nagy feltűnést keltett Világoson a község egyik leggazdagabb asszonyának, özvegy Vagaló Pavele né született Borlodeanu Lina halála, aki után igen tekintélyes vagyon maradt hátra, ami egyrészt értékes ingatlanokból, másrészt készpénzből állott. Az elhunyt asszonynak nem voltak gyermekei és a községben rokonai közül csak férjének testvére Vagaló Todor lakott. Vagaló elment a községigazára, bejelentette a halálesetet és amikor megkérdezték, hogy maradt-e végrendelet az asszony után, jegyzőkönyvbe mondta, hogy nincs végrendelet.

Nemsokára jelentkeztek a örvényes örökösök Borlodeanu George, Róza és a kiskorú Ionel meg George. Amikor Vagaló értesült erről, hamis tanukat toborzott a községben, kikkel azt akarta bizonyítani, hogy az elhunyt, halála előtt öt nappal őt nevezte meg szóbelileg általános örökösül. Mikor Borlodeanu pontos adatokat szerzett a hamistanyu-gyár működéséről, ügyvédje dr. Salamon Ignác utján bünvádi feljelentést tett Vagaló ellen hamis tanuzás büntette miatt az aradi ügyészséger és így a végrendeleti „tanuk”, névszerint: Bucuk Teodor, Lazarescu Todor, özv. Rus Todor, Vaduroi Ion, Krisik Milon, Trumbiu Mihail és Orb Gheorghe, valamint Vagaló Pável ellen megindult a büntügyi eljárás.

Ludosan vizsgálóbíró a legnagyobb körültekintéssel folytatta le a vizsgálatot, igen sok tanut hallgatott ki, majd a vizsgálat befejeztével áttette az iratokat az ügyészséghez.

Most kézbesítette ki az ügyészség a vádiratot, amely szerint Vagaló Todor-t hamis tanuzásra való rábírás büntette miatt vád alá helyezi. A végrendeleti „tanuk” vád alá helyezésétől egyelőre eltekintettek, mert még nem tettek esküt vallomásukra. Dr. Salamon Ignác ügyvéd, miután a perrendtartás értelmében örökösödési pernél az eskü bármikor bekérhető, beadvánnyal fordult a bírósághoz, kérve, hogy a „tanukat” eskessék már most meg vallomásukra. Ha ez megtörténik és azok eskü alatt is fenntartják előbbi vallomásukat, akkor ellenük is megindul az eljárás és megtörténik a vád alá helyezés.

— Trockij hajlandó Csehszlovákiába költözni. Prágából jelentik: A kommunista párt részéről Brünnben Trockij támogatására alakított bizottság arra törekszik, hogy lehetővé tegye Trockij részére a Csehországba való beutazást gyógykezelés céljából. A bizottság a múlt vasárnap táviratot küldött Trockij címére az angolai szovjet követséghez, amelyben kérdést intéztek, hogy hajlandó-e Csehországba jönni. Ez a távirat „Cimzett ismeretlen” jelzéssel visszaérkezett. A stambuli követséghez címzett táviratára megérkezett Trockij válasza, amelyben írja, hogy hajlandó elmenni Csehországba, előbb azonban Németországtól vár választ.

KÖZGAZDASÁG.

Likvidálják a Vingai Takarékpénztárt.

A temesvári törvényszék elrendelte a csődöt. — Nem sikerültek a szanálásra vonatkozó tárgyalások.

(Arad, február 28.) A Vingai Takarékpénztár fizetéseképtelenségéről, annak idején részletesen beszámolt az Aradi Közlöny. A súlyos válságok közé került pénztárszervezet életében most új fordulat állott be, a mennyiben az igazgatóság csődöt kért a takarékpénztár ellen. A temesvári törvényszék, a kérelem alapján el is rendelte a csődöt és csődtömeggondnokul dr. Romanoff ügyvédet nevezte ki.

A csődkérelemnek érdekes előzményei vannak. A pénztárszervezet igazgatósága, a fizetéseképtelenség bejelentése után, tárgyalásokat kezdett egy temesvári bankkal, amely hajlandó lett volna a takarékpénztár szanálását vállalni.

Pénzügyi műveletét azonban ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a fizetéseképtelen bank igazgatósága vállaljon kezességet két és fél millió lej erejéig és ezt az összeget helyezze letétbe. A szanáló bank ezzel szemben kötelezte volna magát, hogy a betétesek pénzének hatvan százalékát kifizeti. Az igazgatóság képtelen volt a feltételeknek eleget tenni és elhatározta a csődkérelem benyújtását. Dr. Romanoff ügyvéd csődtömeggondnok, most azon fáradozik, hogy a hosszadalmas csődeljárás helyett likvidálja a pénztárszervezetet és egyezkedési tárgyalásokat folytat a bank hitelezőivel.

Zürichben 3.10 a lej.

Zürichi tőzszenyitás. (Február hó 28.)
Berlin 123.37, Amsterdam 208.25, Newyork 520, London 2523.25, Páris 20.31, Milánó 27.22.50, Prága 15.39.50, Budapest 90.65.50, Belgrád 9.12.87.50, Bucuressti 3.09, Varsó 58.35 Bács 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 28.)
Berlin 123.40, Amsterdam 208.25, Newyork 520, London 2523.50, Páris 20.31, Milánó 27.23, Prága 15.40, Budapest 90.65.50, Belgrád 9.12.62.50, Bucuressti 3.10, Varsó 58.35, Bács 73.10.

Bucuressti-i tőzsdezárlat. (Február hó 28.)
Devizák: Páris 6.57, Berlin 39.92, London 816, Newyork 167.80, Milánó 8.81.50, Zürich 32.35, Prága 4.99, Bács 23.65, Budapest 29.25, Varsó 18.90.

= Aranypénzeket vásárol a Banca Nationala. A Banca Nationala közleményt adott ki, amelyben köztudomásra hozza, hogy az alább felsorolt aranypénzekből bármilyen mennyiséget megvásárol, a következő árfolyamok mellett: 20 lej, 20 francia frank, 20 olasz lira, 20 belga frank, vagy 20 svájci frank-ellenében 643.55 lej, ugyanezen érme 10-es címletű 321.80 lej, német 10 márkásért 397.25 lej, 20 márkásért 794.50 lej, egy fél angol sterlingért 405.80 lej, 1 angol fontért 811.60 lej, egy holland 10 forintosért 670.30 lej, egy 1866. évi 10 rubelesért 1287.10 lej, 5 rubelesért 643.55 lej, egy 1897. kibocsátású 15 rubelesért 1287.10 lej, 7.5 rubelesért 643.60 lej, 10 rubelesért 858.05 lej, 5 rubelesért 429 lej, egy aranydollárért 166.75 lej, egy 2.5 dollárosért 417 lej, 5 dollárosért 834 lej, 10 koronás osztrák-magyar aranyért 387.90 lej, 20 koronásért 675.80 lej, kis aranydukátért 381.55 lej, nagydukátért 1526 lej, jubileumi

román aranypénzeknél 12.5 lejes aranyért 402.25 lej, 20 lejesért 643.55 lej, 25 lejesért 804.50 lej, 50 lejesért 1609 lej, 100 lejesért 3217.75 lej, egy török félfontért 366.55 lej, egy török fontért 733.10 papírlejt fizet a Banca Nationala.

Két rablótámadás Budapesten.

Egy elegáns ur, aki rabolni megy az üzletbe. — Hajszá az uccán. — A másik támadót elfogták.

Budapestről jelentik: Ma reggel kilenc órakor vakmerő rablótámadás történt a Király-uccában Erdős Béla divatárú kereskedő ma reggel rendes időben kinyitotta üzletét, átment a közeli kávéházba reggelizni s egyedül hagyta Hanzó Rudolf nevű inasát üzletében. Aig távozott el a kereskedő, beállított az üzletbe egy elegáns fiatal ember, aki valami árut kért. A fiú felépett az egyik polcra, hogy a kért árut leszedje. Ebben a pillanatban az idegen rávetette magát a háttal álló fiúra egy súlyos tárggyal fejbeverte, úgy hogy a szerencsétlen fiú eszméletlenül terült el. A rabló ezután hozzáfutott a pénztárszekrény feltöréséhez, azonban az erős zár nem engedett és nem bírta felnyitni. Sokáig dolgozott a pénztárszekrény előtt, majd attól féltve, hogy felfedezik, minden zsákmány nélkül elhagyta az üzletet. Futásnak eredt, de a szaladó elegáns fiatal embert több szomszéd kereskedő ügyelte meg, akik rosszat sejtve be mentek Erdős Béla üzletébe és megállították az eszméletlenül, nagy vértócsában heverő fiút. Értesítették a rendőrséget és a mentőket, azután automobilon több kereskedő a rabló üldözésére sietett. Elfogni azonban nem sikerült.

Elegáns, modern izlésű női kabátok és ruhák készülnek!
Bakács Miksa női divattermében
Arad, Str. Bratlanu 13.

riült. A mentők a fiút beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

A budai Ribi-úton szintén rablótámadás történt ma délelőtt. Egy fiatal urileányt egy harminc év körüli férfi támadott meg s a ridikálját kirántotta kezéből. A támadó ezután futásnak eredt. A leány nem vesztette el lélekjelenlétét, segítségért kiáltott és egy rendőr, valamint a járó-kelők segítségével sikerült elfogni a rablót, akiről megállapították, hogy Zubov Andrásnak hívják. Azt hiszi a rendőrség, hogy az utóbbi időben elkövetett budai rablásoknak ő a tettese.

Ehenhalt egy író Bécsben.

Sloboda Károlyt, az európai híru drámaíróit sikerei színhelyén megölte a nyomorúság.

Bécsből jelentik: Sloboda Károly, az ismert nevű bécsi vígjátéki író, akinek „A nagy teácsésze” című vígjátéka Európaszerte nagy sikert aratott, tegnap Bécsben 54 éves korában szívizékhüvelében meghalt. Sloboda Károly halála mögött egy szomorú írótragédia húzódik meg. Szinte hihetetlenül hangzik, de tény, hogy Sloboda, akinek több darabját játszották évekként Bécsben,

a szó szoros értelmében éhenhalt a volt császárvárosban, sikerei színhelyén.

Sloboda nemrégiben tért vissza Badenből Bécsbe és öccsénél szállt meg családjával. A híres írónak ugyanis nem volt annyi pénze, hogy lakbért fizessen és így egy szobában, öccsénél húzódott meg, aki kishivatalnok Bécsben. Sloboda az utóbbi években rengeteg darabot írt, de szerénysége és visszavonultsága miatt nem volt bent az irodalmi klikkekben és így műveit nem fogadták el a színházak. Sloboda persze képtelen volt kilincselni, derűs nyugalommal várt, mert hallatlanul hitt és bízott munkájában és tehetségében. Tegnap délután elment sétálni, majd hazatért és dolgozni kezdett. Később felkelt az asztal mellől, hogy megigyon egy pohár vizet, de egyszerre csak összeesett és meghalt. Szívujaja ölte meg, melyet az utóbbi évek nyomorában szerzett magának. Az elhunyt író keserves nélkülözése ellenére állandóan megőrizte jó kedélyét és noha gyakran betávo falatja sem volt, ő vigasztalta kétségbeesett hozzátartozóit. Temetéséről még nem történt intézkedés, mivel

a hátramaradottaknak nincs még arra sem pénzük, hogy eltemessék Sloboda Károlyt.

A bécsi lapok ez alkalomhól keserűen szögezik le a kirívó tény, hogy Bécsben éhen pusztulhatott el egy ismert osztrák író és a közönséghez fordulnak, hogy legálább az író hátramaradottait támogassák, ha már Sloboda éhenhalt közönyűk miatt.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTER.

E rovat a közönségért nem vállalunk felelősséget.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hotipiác legelőnkebb helyén

bolthelyiség,
azonnal a kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

BRAUN
Alapították 1896.
hangszerkészítő,

ki fuvós és vonós külföldi hangszergyárnak tagja, új hangszereket és annak alkatrészeit kitűnő minőségben, szentáclós olasz áron bocsátja a n. é. köszönettel rendelkező és ugyanintén stabszerű javításokat olasz és pontosan eszközöl. Kérem a n. é. vevőkörzését személyesen azok tényállásáról meggyőződni.

Főüzletünkbe tanoncokat felvesszünk ellátás nélkül.

Üzletünk a lutheránus templommal szemben Arad, Str. Closca (Szt. László-u.) 2. található.

Főüzlet: Timisoara, Eugén de Savoya (Jenő herceg) 14.

**Tavaszi női felöltő és ruha-
ujdonságok megérkeztek**

Juliu PLESZ Gyula

éeghez Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Az aradi kereskedői részleteladói csoportjának tagja.

1928-29. típusu „BERLINER”
Ultradyn készülékek megérkeztek. Keret és magas antenna vező. Radió alkatrészek, hangszórók, készülékek javítása és építési szabványok vezetése mellett. **Varga és Rosenfeld** Radió és villamossági szaküzlet, Arad.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélvéllel ellátott kérdézősködére válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélvél csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Csillárok 1800 lejű VARGA és ROSENFELD villamossági vállalatnál Arad, Central szálló mellett.

HÁZASSÁG.

FERJEZÉST adnám izr. vallású leányomat 75 ezer lei hozományjal 23-36 év körüli izr. intelligens kereskedőhöz vagy jobb iparoshoz, gépkocsist nagyobb gyárban álláshoz juttatnék. Komoly férfiak irjanak, kik boldog családi otthon után vágyódnak. Teljes című leveleket „Vidéki barna” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 1093

ALKALMAZÁS.

JÓLFOZÓ SZAKÁCSNŐ, ki románul is beszél, urházakhoz ajánlkozok. 1212

GYAKORNOKOT keres helybéli vállalat. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1117

SOFFÖR mechanikus, géplakatos alkalmazást keres lehetőleg telekocsihoz. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1119

ÜGYES szobaleány felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1114

JÓLFOZÓ szakácsné március 15-ére pusztára kerestetik. Cím dr. Simo, Rákóczy-ucca 1. 1118

URINÓ, irodistanói, pénztárnoknői, vagy más bizalmi állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas 2” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kér. 401

MINDENES főzőnő jó bizonyítvánnyal felvétetik Minorita-palota, III. emelet, ajtó 4. 1128

LAKÁS.

HAROM ESETLEG NÉGY SZOBABÓL álló első emeleti uccai helyiség a főter közepén lelépés nélkül kiadó. Irodának, lakásnak, divatszalonnak egyaránt alkalmas. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1000

ÜRES emeleti uccai szoba urinónek azonnalra kiadó. Perényi-u., 5. jobbra. 1125

BUDA LEGSZEBB RÉSZÉN ÖT SZOBÁS cottage rendszerű urasági lakás külön központi fűtéssel és meleg vízzel, minden komforttal, azonkívül kétszobás hálós lakások minden komforttal április hó 1-ére kiadók. Tervek, feltételek Steiner József építésmérnök irodája Arad, Str. Greceanu 5. Telefon 326. Budapest, Fadrusz-ucca 6. sz. 732

KÜLONBEJÁRATU uccai butorozott szoba kiadó. Str. Radulescu (Bocskai-tér) 7. 1132

EGY SZOBA konyhából álló udvari lakás a FÖTÉREN MÁJUS 1-RE kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 500

KIADÓ 2 szobás uccai lakás Str. Muresianu 1. Ugyanott műhelyhelyiség, rakárnak, üzletnek alkalmas, május 1-re. 1116

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiségazonnalra **KIADÓ.**

Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1151

ANTIK VITRINEK, antik szekreter és könyvszekrények, antik ágyak, éjjeli szekrények és szekrények, Biedermayer szalonok és asztalok, antik órák, comódok, szalónok, ebédlők, japán íróasztal, asztalkák, kártyaasztal, villanylámpák, márványoszlop, kis nyest boa, cararai márványoszlop, rézóra és girandók, kristálytárgyak, „Gallé” vázák, porcellán dísz tárgyak, kézimunkák, festmények, ebédlőóra, tükrök stb. kaphatók Salgóné bizományi üzletében Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

PERZSASZÖVŐSZÖNYEGSZÉK eladó. Cím Str. Closca 9. 1105

BÉCSI zongora olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 991

EGY 8-as Máv. magánjáró, egy 8-as Máv. huzatos garnitúra és 1 drb. 6 HP. teljesen golyós szekrény kelő garancia mellett, kedvező feltételekkel eladó. — Pálfi, Zerindul-Mare. 1108

ÜRES FESTEKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1454

Eladó telek!

A volt Óvár-terén, jelenleg Seldner-telep által bérelt 1250 m²-es telek egészben vagy öt parcellában eladó. Bővebbet kizárólagos megbízottnál, Kiss Lajos „Uranul” Irodájában, városházával szemben, Bul. Regelo Ferdinand 1.

HARCSA BÉLA

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid áruk. 280

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megviek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Vászonvétel bizalom

dolga ezért szerezzé be szükségletét

Rippner és Benkő

divatruházában, Fischer Eliz-palota, ahol eredeti gyári áron vásárolhat vásznat, sifont, asztaineműt, Gyári lerakat.

Aradi Polgári Takarékpénztár

részvény, minden elfogadható ártért, eladó. HIRSCH ANTAL. 1120

Modern háló és konyha-

berendezés, elköltözés miatt **Jutányosan eladó.** Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1133

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-ucca 1 földszint. 218

INGATLAN.

MAGÁNHAZ 2 szobás, volt Ilona-u. 24. sz. alatt sürgősen eladó.

SZŐLŐT kolnával keresek 4-5 évre haszonbérbe 2-3 holdasat, jó állapotban lévő, Győrök-Ménésen, teljes felszereléssel, hol 2-3 szobás lakás is van. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1121

ÜZLETEK.

BIZTOS MEGÉLHETÉS. Város központjában nagyforgalmu rövidáru kapualja üzlet családi okból sürgősen átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1070

JÓFORGALMU belvárosi vendéglő elszámolásra kiadó csakis kaucióképes egyéneknek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1115

MI AZ ELTO OUT BOARD MOTOR?

Veszek megbizásból

volt Arad-Csanádi Egyesült Vasutak részvényeit (törzs vagy elsőbbségi címleteket) magyar Szeged-csanádi részvények nélkül darabonként Lei 668.— árban. Bővebbet Hatschek, Arad, Str.

Marasesti (Kosuth-ucca) 60., földsz. 4. Értekezés d. u. 1/2-1-től 1/2-ig. 1104

Zsidótemplom épületben

május elsejére üzlethelyiségek és pincék **bérbeadó.**

Értekezhetni ugyanott, 1. emeleten lévő jegyzői irodában.

Olcsó házeladás

BELVÁROSI UJ FÖLDSZINTES HÁZ, 1X3, 1X2 szobás lakással, pincével, kerttel, ÁRON ALUL 370.000 LEJÉRT ELADÓ. KEVÉS PÉNZSEL ÁTVEHETŐ, Komoly vevőknek felvilágosítást nyújt kizárólagos megbízottan:

HAÁSZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. sz.

Pásztori és Hettmann

Erassó.

Sodronyárugyár, azonnal szállit mindenféle **sodronyfonatokat és sodronyszöveteket**

Kisebb temesvári szövőgyár keres

schlichtelni is megbízhatóan tudó és a szereléshez feltétlenül értő agilis

szövőmestert

azonnali belépésre.

Ajánlatok „Schlicht és Webmeister” jellegre fizetési igények megjelölésével az Aradi Közlöny kiadó-jába. 1121

Vizum—Rádióengedély—Dunaszövetségi igazolvány miatt bizalommal forduljon **Sándor Ferenc** Arad legrégebb vizumirodájához.